

Lilleskolernes **Beretning 2009**
en sammenslutning af frie grundskoler

Indhold

52 frie skoler med 7744 elever

03	Medlemsskolerne 2009	01) Albertslund Lille Skole	19) Gudenåskolen	36) Onsbjerg Lille Skole
04	Skolen: En omsiggribende nærhed	02) Amager Lille Skole	20) Halsnæs Lilleskole	37) Randers Lille Skole
06	Repræsentantskabsmøde 2009	03) Bagsværd Friskole	21) Hareskovens Lilleskole	38) Reventlow Lille Skole
08	Bestyrelsens beretning 2009	04) Ballerup Ny Skole	22) Haslev Privatskole	39) Roskilde Lille Skole
32	Bestyrelsen og sekretariat	05) Brovandeskolen	23) Havregården Lille Kost- og Dagskole	40) Rudersdal Lilleskole
34	Frihed – men under kontrolleret ansvar	06) Byens Skole	24) Helsingør Lille Skole	41) Rynkeby Lilleskole
36	Aktiviteter og tilbud	07) Børnenes Friskole	25) Hillerød Lille Skole	42) Ryparken Lille Skole
46	Tal om lilleskolerne	08) Børneuniversitetet	26) Holbæk Lille Skole	43) Rørvig Friskole
48	Årsregnskab for Lilleskolerne	09) Den Alternative Skole	27) Humlebæk Lille Skole	44) Sdr. Jernløse Lilleskole
50	Skolernes årsregnskaber 2007	10) Den Lille Skole	28) Hundige Lille Skole	45) Skolen på Slotsvænget
54	Medlemsfortegnelse	11) Den Lille Skole i København	29) Højbo Friskole	46) Sorø Friskole
		12) Esrom Kost- og Friskole	30) Hørsholm Lille Skole	47) Syddjurs Friskole
		13) Falsters Lilleskole	31) Køge Lille Skole	48) Trekronergade Freinetskole
		14) Freinetskolen	32) Lilleskolen i Odense	49) Ørestad Friskole
		15) Friskolen Østerlars	33) Norddjurs Friskole	50) Østerbro Lilleskole
		16) Friskolen i Viborg	34) Næstved Fri Skole	51) Ålborg Friskole
		17) Galten Friskole	35) Nørrebro Lille Skole	52) Århus Friskole
		18) Gribskov Skole		

Udgivet af:

Lilleskolerne – en sammenslutning af frie grundskoler
www.lilleskolerne.dk - post@lilleskolerne.dk
Ny Kongensgade 10, 1. 1472 København K
Tlf. 3330 7920 - Fax 7020 2643

Redaktion og tilrettelæggelse:

Peter Højgaard Pedersen
Jeanette Ebenhardt Veggerby
Redaktionen er afsluttet
2. marts 2009.

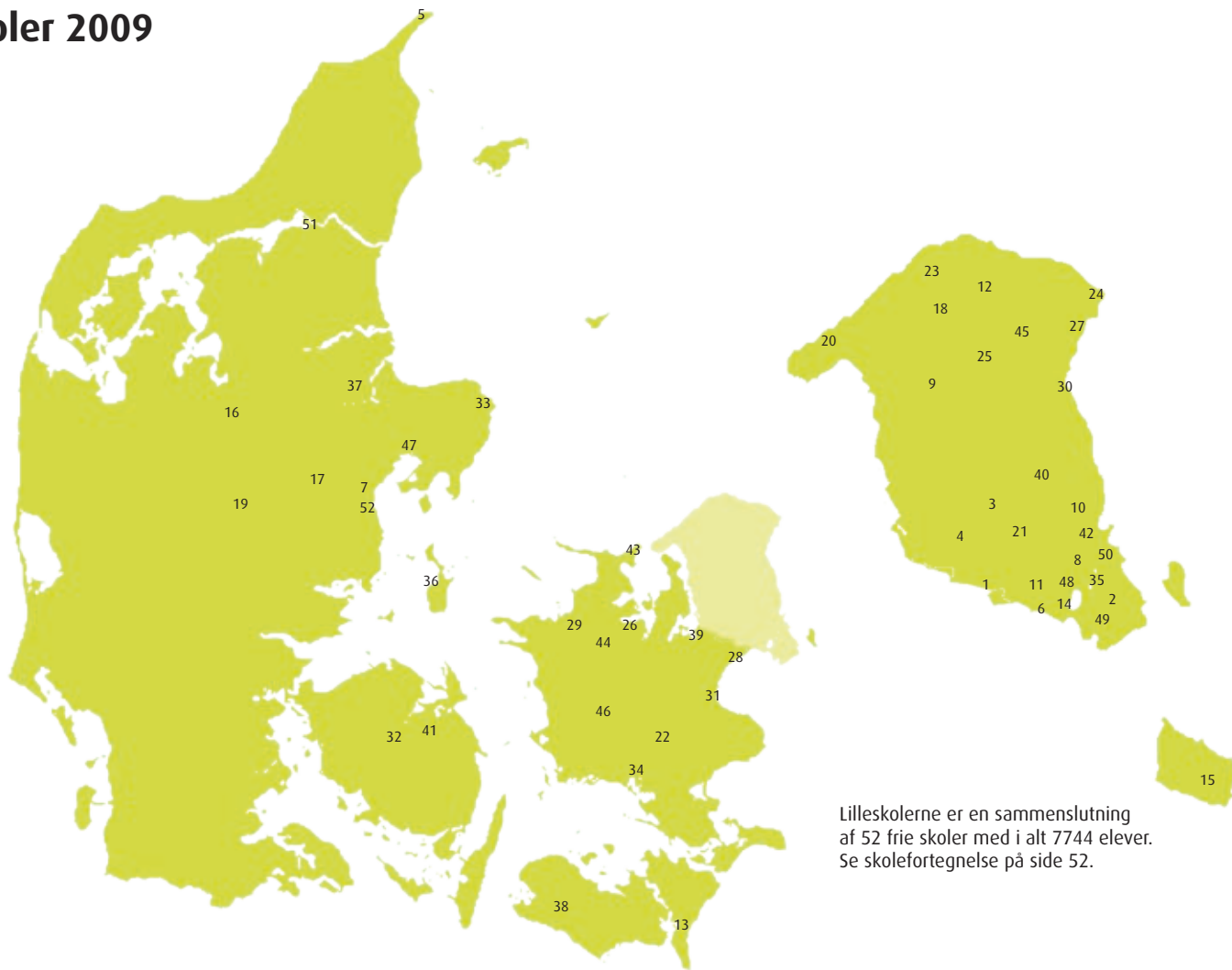
Design og layout:

Kasper Lorentzen
Anne Yoon Nielsen
Foto: Linus Pil Lorentzen

Oplag:

2100 eksemplarer
Februar 2009
ISSN 1604-5157

Medlemsskoler 2009

Lilleskolerne er en sammenslutning af 52 frie skoler med i alt 7744 elever. Se skolefortegnelse på side 52.

Tryk: Als Offset ApS
ISO 14001 miljøcertificeret

Skolen: En omsigribende nærhed

Skolen er meget nær -

Når nye forældre kommer til os med deres barn og spørger, om vores skole virkelig er på den måde, de har hørt så meget om, så er vi langt inde i et personligt rum; en individuel opfattelse af hvad forælderen forstår ved en god skole, forældrenes ambitioner på barnets vegne, barnets forventninger til at gå i skole og så videre. Og vi er langt inde i et fagligt professionelt rum, hvor skolens medarbejdere skal svare med deres viden og holdninger. Samtidigt er vi langt inde i begrebet skole som et samfundsmæssigt og historisk fænomen.

Med andre ord er allerede det umiddelbare møde mellem mennesker indenfor skolens kontekst en meget personlig, simpel og nær ting og samtidigt en kompleks og meget omsigribende begivenhed.

Skolen er meget nær. Mit engagement i lilleskolerne, de frie grundskoler ja hele grundskolen springer for mig ud af min egen skole. Når nye forældre kommer til os spørger, om det kan passe, at vi har alle de mærkelige projekter og rejser, de har læst om, og om vi nu også kan garantere, at Amalie kan komme i gymnasiet; ja så skal vi, der er ansat på skolen, svare på utroligt mange ting på én gang; vi skal svare på udfordringer, hvor der hverken gives endelige eller udtømmende svar. Men jeg har en nøgle til svaret!

Nøglen ligger i friskolelovens løfte om, at vi har lov til at "give en undervisning, der stemmer med skolens egen overbevisning, og tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med denne overbevisning".

I mit skolebillede bæres skolens overbevisning af de mennesker, der befolker skolen: Eleverne, medarbejderne og forældrene. Derfor er samspillet mellem disse mennesker så vigtigt, derfor er de rammer, den enkelte skole tilbyder disse mennesker for deres samspil og virksomhed, så vigtige.

Skolen er nær for barnet som arena for menneskelig, faglig og kulturel dannelse. Skolen er nær for forældrene, som betror en væsentlig del af deres barns udvikling og fremtidsdrømme til skolens lærere. Skolen er nær for medarbejderne, som en arbejdsplads der skaber mening og forfølger mål. Skolen er nær for samfundet, der har brug for duelige samfundsborgere. Skolen er nær for staten, som beskytter af individets, herunder ikke mindst barnets ret og skolen er nær som arena for politisk og ideologisk værdi- og magtkamp.

Vores opgave som skoleledere og bestyrelser består i at skabe rammer, der reducerer dette kolossale felt af nære interesser fra at være en tilsyneladende uoverskuelig, kaoslignende mængde til at være et meningsgivende læringsmiljø, med en berigende og udviklende dynamik mellem det individuelle og det kollektive samt mellem det faglige og det menneskelige.

Lilleskolernes opgave, som skoleforening, består i, at arbejde for gode vilkår for skolerne således at ledere, bestyrelser og medarbejdere kan realisere ideer om skolen, og desuden være skolerne behjælpelige med de mangedannede udfordringer i skolens virksomhed samt ikke mindst være en foreningsmæssig ramme for netværk, hvor ideer og erfaringer sættes i spil mellem skolerne.

I weekenden 27.-28. marts er vi samlet både til Repræsentantskabsmøde med fokus på skolepolitik og sammenslutningens arbejde og til Bestyrelsestræf med fokus på hver vores skoles identitet og ledelse. For mig er det logisk, at de to begivenheder er samlet indenfor samme døgn. Kun ved at sammentænke forskelligheder kan det lade sig gøre at forenkle, så vi får mulighed for udvikling uden at tabe robusthed overfor de stød, verden også giver. Vel mødt!

Torben Berg
formand for
Lilleskolernes bestyrelse

Repræsentantskab 2009

Ordinært repræsentantskabsmøde 27. marts 2009 på Hotel Ebeltoft Strand

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer og referent

2. Formandens historiske, personlige tilbageblik

Torben Berg giver sin beretning om sammenslutningens udvikling og resultater i de 18 år, han har været formand for Lilleskolerne. Torben Berg går af som formand april 2009.

3. Beretning fra bestyrelse og udvalg

Formanden aflægger bestyrelsens mundtlige beretning. Den skriftlige beretning findes på side 9-31.

4. Regnskab for 2008 forelægges til godkendelse

Regnskab 2008 findes på side 48-49. (Mere detaljeret regnskab fremsendes til deltagerne og medlemskolerne).

5. Budget for indeværende (2009) og kommende regnskabsår (2010), samt forslag til kontingent for 2010 fremlægges til godkendelse

Budget fremsendes til deltagerne og medlemsskolerne.

Bestyrelsen foreslår, at kontingentet for 2010 fastsættes til: Grundbeløb pr. skole 3.500 kr. (+ 500 i forhold til 2009)

Elevtakst for de første 200 elever 270 kr. (uændret)

Elevtakst for efterfølgende elever 125 kr. (uændret)

6. Behandling af indkomne forslag

Forslag til vedtægtsændringer.

Bestyrelsen genfremsætter forslag vedtaget første gang på Repræsentantskabsmødet i 2008 til endelig vedtagelse.

7. Valg af bestyrelse og revisor

a) Bestyrelsen.

Der skal vælges 5 bestyrelsesmedlemmer.

Der vælges desuden 2 suppleanter.

b) Revisor.

Bestyrelsen foreslår genvalg af Deloitte.

8. Eventuelt

Medlemsskolerne og deltagerne i repræsentantskabets møde vil modtage nærmere information om dagsordnens punkter, herunder årsregnskab 2008, bestyrelsens forslag til budget og kontingent, forslag til vedtægtsændringer samt opstillede kandidater til bestyrelsen.

UDGANG

Bestyrelsens beretning 2009

Et gennemgående tema i bestyrelsesarbejdet i Lilleskolerne i 2008 har været, hvordan vi aktivt kan modvirke, at skolernes frihed beskæres. Hvordan kan vi handle, når det ser ud til, at staten gennem stramninger og ændrede fortolkninger forsøger at begrænse såvel skolefriheden som undervisningsfriheden?

Lilleskolernes politiske opgave handler først og fremmest om undervisningsfrihed og skolefrihed. Det er vigtigt at fastholde i en tid, hvor skolen – uanset om den er fri, selvejende, statslig eller kommunal – befinder sig i orkanens øje både i værdidebatten og i den politiske strid om udviklingen af fremtidens samfund. Samtidigt er det vigtigt ufortrødent at arbejde målrettet med at sikre økonomiske og lovgivningsmæssige rammer, der reelt sikrer skole- og undervisningsfriheden. Mere komplekst kan det dårligt blive.

Lilleskolerne har derfor to hovedopgaver.

For det første arbejder foreningen for, at frie skoler kan oprettes og drives med rimelige økonomiske vilkår og den størst mulige frihed, navnlig med hensyn til undervisningen. I bestyrelsen har vi formuleret den vision, at Lilleskolerne er foreningen for de skoler, der vil bruge undervisningsfriheden.

For det andet støtter Lilleskolerne den enkelte medlemsskoles mulighed for at realisere netop sit skoleprojekt ved at tilbyde information, rådgivning, netværksmuligheder og kurser målrettet udvikling af skolernes vækstbetingelser. I bestyrelsen betragter vi denne indsats som Lilleskolernes kerneydelse, hvor visionen også er, at sammenslutningen kan være et krydsfelt skolerne imellem, således at gode ideer og nye tiltag får bedre betingelser for at vokse frem i kraft af, at skoler kan arbejde sammen og lære af hinanden.

Behov for frie grundskoler

Det går godt for medlemsskolerne - fremgangslinjen fortsatte i 2008: Der bygges nyt, renoveres, tages nye initiativer, søgningen er god og den gennemsnitlige skolestørrelse vokser. Selvom økonomien er blevet strammere på mange skoler og selvom uvisheden om samfundsudviklingen er forøget, navnlig i sidste halvdel af 2008 med finanskrisens gennemslag, så er der fortsat gode muligheder for de frie skoler.

For at kunne udnytte muligheder er det vigtigt at kunne analysere og have vilje til at formulere nogle bud på sin skoles fremtid, hvilket imidlertid fremkalder det vanskelige spørgsmål: Hvordan overvinde trangen til at gentage det velkendte og vælge det "sikre"?

Først og fremmest skal mulighederne være der. Uddannelsespolitikken spiller en betydelig rolle i den forbindelse. Blandt andet hører vi, at skoler føler sig tappet for energi af den linde strøm af detailreguleringer og indberetningskrav, som flyder i disse år. En tendens som er meget svær at få til at hænge sammen med de store politiske planer om uddannelser i verdensklasse.

Måske er vi kommet til et vendepunkt. Det virker

som om regeringen er kørt træt – i hvert fald var statsministerens åbningstale i folkettinget i oktober måned bemærkelsesværdig tom for ambitioner på uddannelsessystemets vegne. Hvor vi tidligere har hørt om rundkredse, afskaffelse af gruppeeksamen, nationale test m.m., så skulle man i år lede længe efter udtalelser om skolen. Vi tror, det kan ses som et udtryk for en svigtende tiltro til de styringsteknologier, staten i årevis har betjent sig af. Derfor må man spørge om "New Public Management" trenden har toppet?

Spørgsmålet er om det betyder, at uddannelsespolitikken er på vej væk fra en "målevejekontrol" strategi og i stedet øger fokus på læring og skolekultur, uden at det dog vil indebære et farvel til indberetninger og dokumentationskrav. Hvis det er tilfældet, så taler meget for at sætte lærerprofessionen og ledelsesprofessionen i fokus med det formål at realisere visionerne for sin skole. Sammen - blandt skolerne og i foreningen - må vi analysere, hvor mulighederne ligger, hvad der skaber og befordrer udvikling og hvad der begrænser friheden.

Herved åbner der sig mange spændende muligheder

for de frie skoler, hvor der kan fokuseres på interessen for undervisning, læring og dannelse med skolekulturen som en afgørende ramme for det hele. Det er en mulighed – og det er en forpligtelse. De frie skoler rummer en betydelig andel af eleverne i grundskolen, derfor bør skolerne også i praksis udgøre en betydende og fornyende del af skolen. Det er der behov for!

Det primære behov for frie grundskoler kommer selvfølgelig af, at forældre ønsker at gøre brug af muligheden for selv at bestemme, hvor og hvordan deres børn skal undervises. Men samfundet har også brug for de frie grundskoler: Vi tør godt postulere, at de frie skoler qua deres mangfoldighed og græsrodsbaserede virkelyst bidrager konstruktivt til udviklingen af grundskolen – de frie skoler skaber dynamik og nytænkning i skoleudviklingen.

Tilsynet med skolernes undervisning

Tilsynet er hjerteblod – det er her grænsen for undervisnings- og skolefriheden for alvor står en prøve. Hvor lander balancen mellem statens ansvar, statens indflydelse, forældrenes ret, borgernes muligheder og barnets ret? Et langvarigt udvalgsarbejde har ført frem til et lovforslag, som fremlægges i februar 2009, der betyder, at skolerne skal vælge mellem en valgt tilsynsførende, der som noget nyt skal være certificeret, eller at gennemføre en selvevaluering.

Tilsynet er ikke blot hjerteblod, og dermed principper og skarpe holdninger, det er også særdeles komplekst og kompromisfyldt. Det har været vanskelige diskussioner. Selvom vi helst havde været stramningen i kravene til de valgte tilsynsførende foruden, må vi også erkende, at der har været et behov for at styrke tilliden til, at tilsynet med de frie grundskolers undervisning er tilstrækkelig og troværdig. Et solidt tilsyn forankret i forældrekrederen er det bedste værn om undervisningsfriheden.

Det er glædeligt at kunne konstatere, at mange af vore ønsker er blevet imødekommet, bl.a. er det en gevinst, at det statslige tilsyn forenkles, mens der måtte betales en pris for at skabe større troværdighed omkring det valgte tilsyn i form af, at den tilsynsførende skal certificeres, hvilket indebærer en statslig ”blåstempling” af den tilsynsførende.

Skolelukning på grund af ny tolkning af kravene til undervisningen

En sand bombe under skolefriheden. I efteråret 2008 lukkede Undervisningsministeriet en mindre friskole med kostafdeling med henvisning til, at skolen ikke havde elever på samtlige klassetrin fra 1. – 7. klasse.

Hermed har ministeriet anlagt en overrumplende ny fortolkning af en mere end 38 år gammel bestemmelse. Ministeriets fortolkning er en kraftig skærpelse af kravene til skolens undervisning, idet ministeriet øjensynligt mener, at der skal være elever på alle klassetrin for, at man i friskolelovens forstand kan tale om en skole.

Tolkningen er en voldsom trussel mod et betydeligt antal frie grundskoler og den indebærer i praksis en betydelig indskrænkning af skolefriheden, som Lilleskolerne ser på med den største alvor.

Begrundelsen for skolelukningen er så problematisk og så alvorlig, at Lilleskolerne og de øvrige skoleforeninger i FGF besluttede at betale omkostninger ved en eventuel retssag om fortolkningen. I den aktuelle sag har skolen valgt at resignere og skolen er nu omdannet til et opholdssted.

Skolelukningen er i skrivende stund rejst i folketingets uddannelsesudvalg, hvor undervisningsministeren er kaldt i samråd om sagen. Det er bestyrelsens håb, at ministeren og folketinget tager initiativ til en revurdering, således at den ny fortolkning frafalder. Hvis den nye tolkning opretholdes, sker det på embedsmandsniveau, sanktioneret af politisk tavshed, men endnu uprøvet i en retssal – og der er tale om et ødelæggende slag mod de frie skoler:

- Tolkningen udgør en akut trussel mod mange skoler – tallet 40-50 skoler har været nævnt.
- Mulighederne for at oprette og drive frie skoler indskrænkes og bliver nogle steder i landet i realiteten umulig, fordi befolkningsgrundlaget, fx på øer, ikke kan sikre elever på alle klassetrin, selvom der er rigeligt med elever til skolen som sådan.
- Tolkningen indeholder en meget normativ, rigid og gammeldags opfattelse af begrebet skole, som samtidigt fuldstændig underminerer friheden til at planlægge og organisere skolens undervisning. Friskoleloven indeholder intet krav om, at undervisningen skal foregå årgangsdelt eller at eleverne i undervisningen skal organiseres i klasser, derfor er det komplet uforståeligt, at undervisningsministeriet kan gøre sig forestillinger om, at der skal være elever på alle klassetrin for at man kan tale om en ”rigtig” skole.
- Skolen skævvrides, fordi en uforholdsmæssig stor magt – nemlig magten til at lukke skolen – ved en tilfældighed kan falde i hænderne på en lille gruppe forældre. Det vil nemlig ske i de ikke helt sjældne tilfælde, hvor der er få elever på et enkelt klassetrin.
- Sagligheden i pædagogiske vurderinger kan få det svært. Der kan opstå betydelige dilemmaer såvel ved optagelse af elever som ved eventuelt henvisning til en anden skole, hvor den pædagogiske vurdering af, om skolen kan påtage sig undervisningen kan være afgørende for skolens fortsatte eksistens; nemlig i det tilfælde hvor der enten mangler én elev på en årgang, eller hvor der kun går én elev på en årgang.

Det er vigtigt at forstå, at flere af disse problemstillinger kan opstå på fuldt ud levedygtige, velkonsoliderede og veldrevne skoler med pæne elevtal og mange, mange år på bagen

Friskoleloven og lovbemærkning

Lov om friskoler og private grundskoler m.v.:

”§ 2. En fri grundskole skal mindst omfatte 1.-7. klassetrin, jf. dog § 41 om grundskoleafdelinger ved private gymnasieskoler.”

Bemærkninger til forslag til lov om friskoler fra 1970
Bemærkningen er anvendt i Undervisningsministeriets begrundelse for at lukke en vestjysk friskole i november 2008 – skolen havde ingen elever i 2. klasse og kunne efter ministeriets fortolkning derfor ikke krævet i friskolelovens § 2.”

”Efter friskolelovens § 1 er en friskole en privat skole, der underviser sine elever gennem hele den undervisningspligtige alder og giver en undervisning, der står mål, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, men som ikke forbereder til nogen statskontrolleret eksamen eller et øvelsesskole ved et seminarium.

...

En friskole er således også efter forslaget en privat skole, som giver undervisning i samtlige første 7 skoleår, som står mål med hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.”

Lov om friskoler, hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler, lov nr. 161, 9. april 1963:

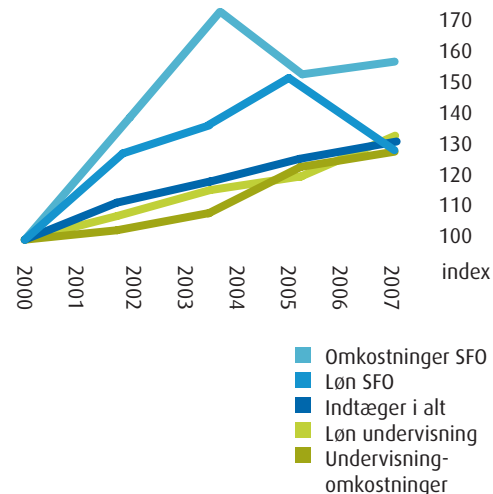
”§ 1. Friskoler er private skoler, der underviser deres elever gennem hele den undervisningspligtige alder og giver en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligt kræves i folkeskolen, men som ikke forbereder til nogen statskontrolleret eksamen eller en øvelsesskole ved seminarier.

Stk. 2. Undervisningsministeren afgør efter samråd med en af Dansk Friskoleforening udpeget repræsentant, hvorvidt en skole, der kun fører en del af sine elever frem gennem hele den undervisningspligtige alder, kan anerkendes som friskole.

§ 2, stk. 3. Der skal årligt til undervisningsministeren indgives indberetning om skolens forhold, hvorved det godtgøres, at den underviser sine elever gennem hele den undervisningspligtige alder, og at dens undervisning står mål med, hvad der almindeligt kræves i folkeskolen.”

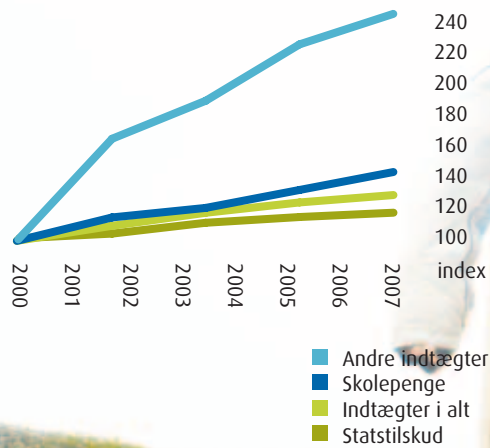

Tendenser for skolernes undervisning 2000-2007

Tendenser for skolernes indtægter 2000-2007

- Andre indtægter
- Skolepenge
- Indtægter i alt
- Statstilskud

Specialundervisningen: Administrativt kaos i tilskudsadministrationen og øget økonomisk og pædagogisk pres

Administrationen af specialundervisningstilskuddene i SU-Styrelsen løb i foråret 2008 ind i store problemer med fejlagtige og stærkt forsinkede udmelding af tilskuddene, hvilket var en stor belastning for skolerne. Toppen blev taget af den økonomiske usikkerhed for skolerne og situationen blev reddet takket være en ihærdig indsats fra FGF, Dansk Friskoleforening og embedsmænd i SU-Styrelsen og Undervisningsministeriet, hvor der blandt andet blev ”fundet” flere penge til området i skoleåret 2008/09.

Specialundervisningen er fortsat et aktuelt og vanskeligt problem såvel i de frie skoler som i folkeskolen. Udgifterne vokser markant, tilrettelægnings af specialundervisningen og udbyttet af indsatsen diskuteres indgående, bevillingssystemet skranter, skolepsykologbetjeningen er af stærkt varierende kvalitet og skolelederne

befinder sig i en klemme mellem begrænsede ressourcer på den ene side og store forventninger og behov på den anden side.

Lilleskolerne støttede i 2008 et initiativ fremført af FGF om at flytte administrationen af specialundervisningstilskuddene fra SU-Styrelsen til Fordelingssekretariatet. Tanken nød almindelig opbakning og blev også positivt modtaget af Undervisningsministeriet, som imidlertid ikke ønskede at behandle anmodningen, fordi der fra skoleforeningernes side ikke var fuld enighed om sagen. Der var, så vidt vi fra Lilleskolernes side kan vurdere, ikke tale om principielle uenigheder mellem FGF og Dansk Friskoleforening. Derfor er det ærgerligt, at sagen faldt; men vi fik en meget lærerig demonstration af, at samarbejde og enighed er den eneste vej til konstruktiv indflydelse.

Overenskomsterne blev fornyet pr. 1. april 2008 for en 3-årig periode

Overenskomstfornyelsen blev – som forventelig – dyr. Mod forventning skete der derimod ingen ændringer i arbejdstidsaftalerne. På lærerområdet blev presset på skolerne for at yde lokale løntillæg forstærket.

Specialundervisning - baggrund og forudsætninger

For at søge tilskud til specialundervisning skal skolerne forlods anvende en 0,09 timer pr. elev i såkaldte egne timer. Disse timer finansieres af skolens egne midler. Hvis skolen har brug for yderligere midler til specialundervisning, kan skolen søge tilskud til almindelig specialundervisning og/eller tilskud til specialundervisning af svært handicappede elever.

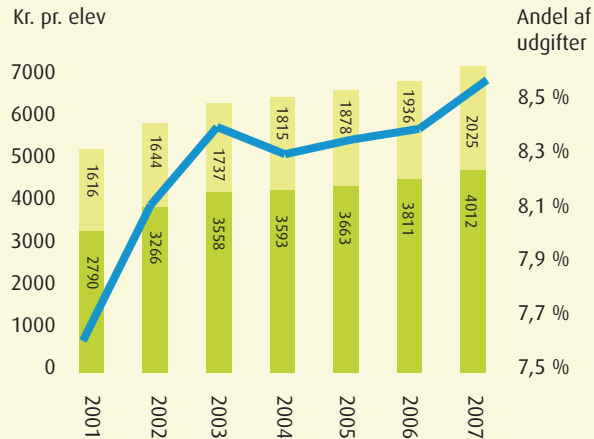
De samlede udgifter til specialundervisning udgør summen af "egne timer" og "tilskud" til specialundervisning samt de midler, skolerne herudover anvender for at dække det behovet. Der findes ikke tal for, hvor meget skolerne anvender udover tilskuddet og de egne timer, men størrelsen af tilskuddene kendes fra skolernes regn-

skab og det er muligt at beregne en tilnærmelsesvis værdi af de "egne timer". Det vil sige, at den opgjorte udgift udgør et minimumsbeløb, mens den faktiske udgift reelt er større!

Egne timer er beregnet på følgende måde: 0,09 timer pr. elev (vægtet elevtal for kalenderåret) for samtlige medlemsskoler. Udgiften er beregnet efter samme princip, som Kommunernes Landsforeninger anvender ved mellemkommunale afregninger, hvor timeprisen fastsættes som den gennemsnitlige årsløn divideret med det gennemsnitlige årlige undervisningstimetotal. Vi har regnet med, at en lærer gennemsnitligt har 700 undervisningstimer á 60 minutter, og vi har anvendt Kommunernes Landsforenings tal for den gennemsnitlige årlige lærerløn.

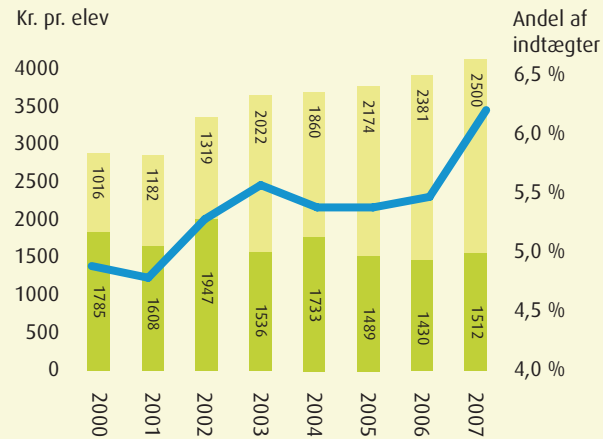
Specialundervisning - udvikling af udgifter pr. elev

- Egne timer
- Tilskud til specialundervisning
- Udgifternes mindste andel af skolens samlede udgifter

Specialundervisning - udvikling i tilskud pr. elev

- Tilskud til svært handicappede
- Tilskud til specialundervisning og støtteundervisning
- Tilskuddets andel af indtægterne

Samarbejdet mellem skoleforeningerne på nye veje

Samarbejdet mellem skoleforeningerne blev rystet, da Danmarks Privatskoleforening i august måned uventet meldte sig ud af Frie Grundskolers Fællesråd, FGF, til udtræden den 31. december 2009. Samtidigt tilkendegav Private Gymnasier og Studenterkurser, at de ikke så noget perspektiv i at blive i FGF, når mere end halvdelen af indtægterne, eleverne og skolerne forsvandt med Privatskoleforeningens udtræden.

Skoleforeningerne i FGF besluttede i enighed at fortsætte FGF's virksomhed uændret i hele 2009, idet man gav hinanden håndslag på, at i det i 2009 skulle være "business as usual".

Med udmeldingen fra Danmarks Privatskoleforening og tilkendegivelsen fra Private Gymnasier og Studenterkurser var de 4 øvrige medlemsforeninger i FGF stillet overfor at skulle undersøge, hvorledes FGF kunne videreføres. I løbet af efteråret 2008 afholdt Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Foreningen af Katolske Skoler, Foreningen af Kristne Friskoler og Lilleskolerne derfor en række møder – heraf nogle sammen med FGF's formand og sekretariat – som i november måned mandede ud i den konklusion, at der ikke var

grundlag for at videreføre det nuværende FGF efter 31. december 2009. Herefter vedtog FGF's bestyrelse i december måned 2008 at sikre, at FGF kan fortsættes de første 6 måneder af 2010 uden personalereduktioner.

Lilleskolernes bestyrelse ser nye spændende muligheder i situationen. Selvom Privatskoleforeningens beslutning i første omgang kom som en stor overraskelse, ser vi det som en god mulighed for at gennemtænke samarbejdet mellem skoleforeningerne. Vi har nu mulighed for at bruge vore erfaringer, glæder og frustrationer, og arbejde konstruktivt for et endnu bedre foreningssamarbejde.

Lilleskolerne har altid ønsket et samarbejde mellem alle skoleforeningerne og håber, at det nu vil være muligt at samle alle syv foreninger, som til sammen organiserer de knapt 500 frie grundskoler, i et samarbejde omkring de spørgsmål, der angår skolefriheden og undervisningsfriheden. Det handler først og fremmest om lovgivningen om frie grundskoler, men også i spørgsmål, som fx overenskomster, vil det tjene de frie skolers interesser at foreningerne samarbejder. Naturligvis kan man ikke være enige om alt – og heldigvis for det – men så meget desto vigtigere er det at stå sammen om det man er enige om og

på den måde gavne skole- og undervisningsfriheden.

Derfor går Lilleskolerne åbent og fordomsfrit ind i dialogen med alle foreninger, hvor det første mål er at få et møde i stand, hvor foreningerne kan tale sammen om fremtiden. Et sådant mødeforum findes nemlig ikke i skrivende stund; men vi er optimistiske med hensyn til at det lykkes, dels fordi vi også hos de andre skoleforeninger fornemmer en åbenhed og vilje til at bruge den nye situation konstruktivt, dels fordi vi mener, at nødvendigheden af et samarbejde tiltager for hvert år.

Vores troværdighed og indflydelse som interesseorganisation indenfor sektoren (dvs. de frie grundskoler) bliver størst, når vi står sammen og taler med én stemme – ikke med syv forskellige stemmer. Sund fornuft, erfaringen og forskningen i organisationers indflydelse viser, at der er en klar sammenhæng mellem indflydelse og politisk slagkraft på den ene side og størrelse og sammenhold på den anden side. Man kan tale om en "nødvendighedslov" – og uanset hvor forskellige, vi kan føle os, når vi sidder hjemme i vore respektive foreninger og plejer vore identiteter, så tror vi i Lilleskolernes bestyrelse, at vi er fælles om hjerteblodet: undervisningsfriheden og skolefriheden.

Frie grundskoler Skoleforeningerne medlemsskoler og elevtal pr. 05.09.08

Lilleskolernes sekretariat vil fortsat være placeret i Ny Kongensgade i et kontorfællesskab sammen med Danmarks Privatskoleforening og Private Gymnasier og Studenterkurser og FGF. Bestyrelsen ser gerne, at endnu flere skoleforeninger indgår i kontorfællesskabet, og vi forventer, at det gode samarbejde med andre skoleforeningernes sekretariater fortsætter uændret, og vi ser gerne, at samarbejdet med tiden intensiveres og udbygges såvel i omfang som i dybden.

Bestyrelsen er naturligvis klar over, at der knytter sig en betydelig del identitet for såvel medlemsskoler som for foreningerne til netop sekretariatsbetjeningen overfor medlemmerne. Det gør der også for Lilleskolerne. På den anden side må man se i øjnene, at der er oplagte gevinster at hente gennem samarbejdet, både hvad angår omkostninger og kvalitet, som kommer medlemsskolerne til gode i rådgivningen og informationsydelserne, ligesom det holder kontingentstigningerne nede.

Forening	Skoler		Elevtal	
	antal	andel	antal	andel
Danmarks Privatskoleforening	101	20%	35.505	37%
Lilleskolerne	52	10%	7.744	8%
DSSV	15	3%	1.269	1%
Private Gymnasier, grundskoler	14	3%	6.851	7%
Kristne Friskoler	37	7%	6.048	6%
Katolske Skoler	21	4%	7.878	8%
Dansk Friskoleforening	258	52%	31.652	33%
I alt	498	100%	96.947	100%

Arbejdsprogram for foreningen: Undervisningsfrihed og væksthushus for skoler

Op til sommerferien tog bestyrelsen fat på at genbeskrive Lilleskolernes opgaver ud fra et ønske om at tydeliggøre sammenslutningens arbejdsområder og grundsynspunkter. Der var både tale om et længe næret ønske, og om at berede vejen for det forestående generationsskifte på formandsposten.

Selvom arbejdet i august måned blev sat på standby, fordi den nye situation i foreningssamarbejdet lagde beslag på mødetiden, tegner der sig to linjer i sammenslutningens arbejde – to linjer, som også afspejles i denne beretning:

Lilleskolernes værdigrundlag for det politiske arbejde handler om undervisningsfrihed – visionen er at være foreningen for skoler, der kan og vil bruge undervisningsfriheden, i grundlovens forstand, til at realisere egne skoleprojekter. Denne vision aktualiserer naturligvis en løbende debat om, hvad vi forstår ved undervisningsfrihed. Hvem er det frihed for, barnet, forældrene, skolen, lærerne? Hvordan defineres frihedens grænser og hvilke rationaler og mål ligger bag? Sådanne spørgsmål trænger sig hyppigt på, når de frie skolers forhold diskuteres. Der

gives ikke endegyldige svar, tværtimod er det en realitet, at der er mange svar i omløb. Derfor er en af de vigtige opgaver for sammenslutningen at være forum for en uendelig dialog om undervisningsfrihedens mange aspekter.

Lilleskolernes service, rådgivning og tilbud til medlemsskolerne skal naturligvis være i top. I den forbindelse har bestyrelsen stillet sig spørgsmålet: Hvordan Lilleskolerne konkret kan gøre sig endnu mere nyttig i skolernes ”produktudvikling”? Bestyrelsen ser her et meget spændende arbejdsområde, som kan få større betydning i fremtiden. Måske skal sammenslutningen i langt højere grad kunne tage initiativer og tilrettelægge sine aktiviteter således, at der opstår ”væksthuse” for skoler, hvor initiativer, erfaringer, viden og ressourcer kan mødes mellem skolerne med henblik på at give næring og energi til skolernes udvikling af undervisning og egen organisation. Her ligger nogle spændende diskussioner, som vi håber medlemsskolerne vil tage del i. Lilleskolernes forslag om økonomisk støtte til forsøgsarbejde og formidling er et eksempel på denne tankegang udmøntet på et organisatorisk niveau.

424 kursister på 9 kurser og møder i 2008

Kursusnavn	Antal deltagere	Fra antal skoler
Ledermøde - Lokalløn	38	27
Ledermøde - OK 2008	57	31
Bestyrelsestræf & Repræsentantskab	88	28
Ledermøde - Specialundervisning	45	27
Intro for nye bestyrelsesmedlemmer	43	19
Ledertræf 2008, - verden udenfor skolen	52	32
Regionsmøde - Bestyrelsesarbejde	29	9
Regionsmøde - Bestyrelsesarbejde	28	4
Specialundervisningstræf 2008	44	22
	424	199

Ressourcer til forsøg og formidling

Siden foråret har vi i bestyrelsen arbejdet på et udspil om at etablere en ramme for forsøg og formidling primært indenfor undervisningen. Vi håber, at det kan lykkes at samle opbakning til, at der afsættes tilstrækkeligt mange midler til, at vi i de frie grundskoler kan få vores eget forsøgs- og formidlingsorgan. Formålet er at give mulighed for udvikling.

Bestyrelsen mener, at det vil styrke de frie skoler, hvis vi på denne måde ansporer til nytænkning og sikrer, at erfaringer og resultater formidles til en større kreds. Der ligger en stor frihed i, at vi indenfor sektoren selv kan iværksætte forsøg og beslutte, hvordan resultaterne skal formidles – det sikrer nemlig, at arbejdet foregår på de frie skolars præmisser. Endvidere tror bestyrelsen, at der ligger et godt politisk signal i forhold til at bevare skolefriheden, hvis de frie skoler demonstrerer evne og vilje til at lave forsøg og dele den indhøstede viden med andre. Indtil videre har vi en positiv forventning om, at der blandt alle de frie grundskoler vil være interesse for at udnytte den frihed, som ligger her.

Forsøg med aftaler om arbejdstid for lærere og børnehaveklasseledere

I overenskomstens aftaler om arbejdstid ligger en mulighed for, at skolen kan indgå aftale med Frie Skolars Lærerforening om at fravige aftalerne. Den frihed har hidtil ikke været benyttet. I efteråret 2008 tog 5 lilleskoler mod en invitation til at afprøve mulighederne for at fravige arbejdstidsaftalerne. Lilleskolerne og Frie Skolars Lærerforening arbejder sammen om initiativet.

Arbejdet startede i efteråret 2008 og skal være færdigt i det tidlige forår i 2009, hvis det skal kunne bruges på de deltagende skoler i forbindelse med det kommende skoleår. Ved en præsentation af de deltagende skolars tanker, viste det sig, at man på skolerne har ønsket om

en større frihed til på den enkelte skole at lave aftaler om arbejdstidens tilrettelægning og opgørelse end overenskomsten umiddelbart giver mulighed for.

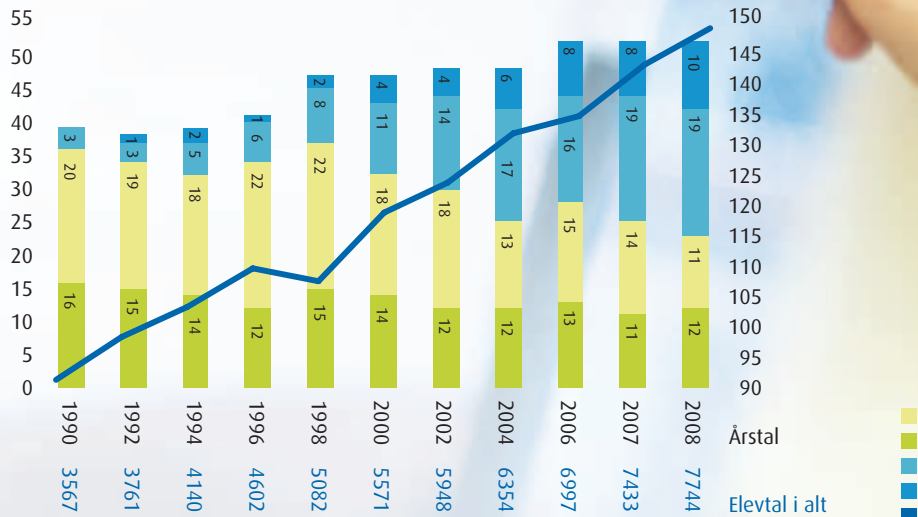
I skrivende stund har vi store forhåbninger om at se nogle nye modeller, der giver skolerne bedre mulighed for at skabe sammenhæng mellem de faktiske forhold på skolen og aftalerne. Det styrker friheden og frigør energi.

Men vi er naturligvis godt klar over, at vi har bevæget os ind på en arena, hvor der er mange interesser på spil i forhold til hele overenskomstsystemet fra skoleniveau til topforhandlerne. Imidlertid mener vi, at det er værd at forsøge at dokumentere, at større aftalefrihed om arbejdstid på den enkelte skole vil blive hilst velkommen af såvel ledelsen som medarbejderne og i sidste ende vil gavne hele skolen.

Medlemsskoler - størrelse og elevtal

Antal skoler

Gennemsnitligt
antal elever pr. skole

Årstal
Elevtal i alt

- Skoler med 0-74 elever
- Skoler med 75-149 elever
- Skoler med 150-199 elever
- Skoler med over 200
- Antal elever pr. skole i gennemsnit

Mentorordning for nyansatte ledere

Frihed er et relativt begreb. Som skoleform kan vi ikke undvære den. Som selvstændige institutioner eller virksomheder kan vi have det rigtig svært med den. Mange skoleledere, nye som erfarne, oplever, at selvom der er en vis frihed i jobbet, så kan det være ensomt.

Det kan være svært at udnytte den frihed, som jobbet giver i forhold til de forventninger, der også er til jobbet, både fra lederen selv, fra medarbejderne og fra bestyrelsen. Fra statistikkerne ved vi, at en skoleleder i gennemsnit "holder" i knap 5 år på en fri grundskole. Det synes vi ikke er hensigtsmæssigt. Der er behov for større kontinuitet i ledelsen på skolerne.

Lønpolitik for skolens ledelse

For at give nyansatte skoleledere mulighed for at få taget hul på nogle af de udfordringer, som skolelederjobbet giver, har Lilleskolerne startet en mentorordning, som foreløbig omfatter såkaldt introduktionsmentoring, der er målrettet de udfordringer man har som nyansat. Nyansatte skoleledere og viceinspektører kontaktes af sammenslutningens sekretariat og får tilbudt nogle sessioner med en mentor. Mentoren er en erfaren skoleleder, som har kendskab til mentoring og måske selv har været igennem et mentorforløb. Mentorens opgave er at lytte til de udfordringer, skolelederen oplever og stille sine egne erfaringer til rådighed.

Erfarne skoleledere kan naturligvis også have stort udbytte af mentoring. Det er imidlertid ikke noget vi fra Lilleskolernes side har sat i system og tilbyder; men muligheden overvejes.

Indenfor visse aftalte rammer har skolens bestyrelse og skolens leder friheden til selv at aftale den løn, som skolelederen skal have, herunder aftale hvilke elementer, lønnen skal bestå af.

Fra vores sekretariat får vi informationer om at mange bestyrelser og ledere synes det er svært at aftale løn. Det kan være fremmed for begge parter at anvende den frihed, som ligger i, at lønnen er et resultat af en forhandling mellem skoleleder og bestyrelse. Hvad skal man tilbyde? Hvad kan man kræve? Hvordan skal lønnen sammensættes? Hvordan opstiller man resultater, så man kan aftale resultatløns? Og så videre.

For at hjælpe bestyrelsen og skolelederen med de udfordringer, der ligger i forhandlingen forud for aftalen, har Lilleskolerne udarbejdet et notat, som kan være til støtte for bestyrelsen i den opgave, der er omkring skolelederens aflønning

Regionsmøder

Som bestyrelse er der mange spørgsmål at forholde sig til: Hvordan vil vi arbejde som bestyrelse? Hvordan vil vi udfylde vores rolle som arbejdsgiver? Hvordan opnår vi som bestyrelse det samarbejde, skolens interessenter forventer? Hvordan afvikler vi vores møder? Hvor langt nede i detaljen på skolen skal vi være? Hvordan skal forholdet til skolelederen være? Og så videre.

Bestyrelsen har udstrakt selvbestemmelse. Bestyrelsens ultimative frihed, som handler om skolens fortsatte drift, er der også. Det er muligheder og ansvar; for, som en bestyrelsesformand engang sagde, så har bestyrelsen også friheden til at køre skolen i sæk. Men det er der jo ingen, der bevidst vil. Så den frihed forsøger vi af al magt at undgå, at bestyrelserne bruger. Blandt andet derfor afholder vi Regionsmøder, bestyrelsestræf og intramøder for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer, hvor vi tager fat på de muligheder og ansvar friskoleloven giver.

Hvad koster undervisningen i grundskolen?

Kommunerne skal sørge for gratis skolegang i grundskolen. Hvis eleven går i en folkeskole i en anden kommune, eller hvis forældrene har valgt en fri grundskole til deres barn, så skal bopælskommunen betale for skolegangen enten til den kommune, hvor barnet går i folkeskole eller til staten, hvis barnet går i en fri grundskole. Staten yder efterfølgende et tilskud til den frie grundskole. Statstilskuddet er betydeligt højere end det beløb kommunen skal indbetale til staten for at "slippe" for at løse undervisningsopgaven for det pågældende barn.

Betalingen beregnes imidlertid helt forskelligt:

Hvis eleven går i folkeskolen i en anden kommune, indgår kommunerne aftale om afregningen eller benytter de vejledende takster, som Kommunernes Landsforening har beregnet. Hvis eleven går i en fri grundskole, betaler bopælskommunen et lovbestemt bidrag til staten. Bidraget er uafhængigt af kommunens egne skoleudgifter. Bidraget er en fast takst, der er ens for alle kommuner, det beregnes på grundlag af den gennemsnitlige udgift til undervisning i folkeskolen pr. elev på landsplan. Kommunens bidrag udgør knap 64 % af den gennemsnitlige udgift i folkeskolen. Et tilsvarende princip gælder for SFO (skolefritidsordningerne).

Kommunale mellemregninger i SFO, Statstilskud og kommunale bidrag til SFO ved frie grundskoler

Kommuner, regionsfordelt	KL's vejl. takst for 2009 kr.
Region Hovedstaden	23.431
Region Sjælland	19.754
Region Syddanmark	16.731
Region Midtjylland	19.351
Region Nordjylland	21.472
Hele landet	20.067

Statstilskud og kommunale bidrag

- Statstilskud i 2009: 10.384 kr. pr. elev i SFO.
- Kommunens bidrag til staten i 2009: 10.384 kr. Statens tilskud pr. barn i 2008 til SFO på frie grundskoler. Kommunerne skal betale et bidrag til staten pr. barn i bk.kl. – 3. klasse indskrevet i en SFO på en fri grundskole.

Kommunale mellemregninger i folkeskolen, statstilskud og kommunale bidrag til frie grundskoler

Kommuner, regionsfordelt	KL's vejl. takst for 2009 kr.
Region Hovedstaden	68.224
Region Sjælland	63.865
Region Syddanmark	63.177
Region Midtjylland	59.243
Region Nordjylland	61.753
Hele landet	63.514

Statstilskud og kommunale bidrag

- Statstilskud til drift i 2009: 43.260 kr. Finanslovstaksten i 2009 pr. elev i en fri grundskole. Den enkelte skoles tilskud afgiver fra taksten, fordi der bl. a. tages højde for elevernes alder, skolens størrelse og beliggenhed.
- Kommunens bidrag: 33.565 kr. Det kommunale bidrag kommunen betaler til staten, som yder tilskud til den frie grundskole.

Kilder: Kommunernes Landsforening
www.kl.dk, Finanslov for 2009

Formål – vedtægter - nytænkning og identitet

Lilleskolernes formål fremgår af vedtægterne, der taler om

- Interessevaretagelse i forhold til lovgiver, embedsværk, myndigheder, faglige organisationer, medierne og lignende, der har betydning for medlemsskolernes rammer og vilkår.
- Serviceydelser i form af rådgivning samt kursus- og mødevirksomhed.
- Skoleidentitet ved at sammenslutningen er forum for udveksling erfaringer og gennem møde- og udgivelsesvirksomhed.

Længere fremme i denne publikation omtales en række af de aktiviteter og tilbud, som Lilleskolerne driver med henblik på at realisere formålsbestemmelserne.

Der kan være flere grunde til jævnligt at se sine vedtægter efter i sømmene: Overholder vi vedtægterne? Passer vedtægterne til den virksomhed, vi ønsker at drive og den selvforståelse sammenslutningen har?

Heldigvis har vi en vedtægt og en formålsparagraf, der er så tilpas bred og så tilpas præcis, at den har vist sig at danne en god ramme for sammenslutningens virksomhed under skiftende vilkår. Aktuelt ser bestyrelsen derfor ingen grund til at ændre formålsbeskrivelsen.

Når vi alligevel trækker formålsbestemmelser frem så skyldes det, at vedtægter kan være et nøgledokument, når det kommer til spørgsmålet om en forenings identitet og selvstændighed.

Identiteten og selvstændigheden står en prøve, når man går ind i samarbejde, hvor man tvinges til at afveje ideologiske, principielle og mere følelsesbetonede størrelse overfor det pragmatiske rationale om både at få størst mulig indflydelse i interessevaretagelsen og sikre bedst

mulig kvalitet i serviceydelserne. Man kan sige, at der er tale om forbundne kar – men der er altså også en god portion vanetænkning og frygt for at opgive det sikre.

Lilleskolernes bestyrelse tør godt prøve nye ting af, fx i samarbejdet med andre skoleforeninger – vi anser det faktisk for en nødvendighed at søge nye veje i samarbejdet for at sikre sektoren gode økonomiske vilkår og fastholde en nogenlunde fri ramme om undervisningen. Men også når det kommer til den nære verden, hvor det handler om sammenslutningens rådgivning og identitetsbærende funktion, tror vi, at der kommer en tid, hvor der skal tænkes nyt, hvis de frie grundskoler ikke skal ende som detailregulerede statslige skolevarianter af den kommunale folkeskole. I 2008 har Lilleskolerne lanceret forslaget om de fri grundskolers egen forsøgs- og formidlingsvirksomhed. Det er da en begyndelse.

For bestyrelsen er det afgørende, at Lilleskolerne ikke udvikler et ”eget liv” for foreningens egen skyld på afstand af medlemsskolerne. Lilleskolerne er til for skolerne skyld – ikke omvendt – og vi bestræber os ihærdigt og hele tiden på kun at tilbyde det, medlemsskolerne har ønske om og behov for, og vi gør os umage med at lytte efter, hvor skoen trykker og analysere, hvor der ligger en mulighed for at fremme medlemsskolernes interesser i forhold til lovgivning, overenskomster m.v.

Derfor er bestyrelsen også meget glade for de mange gode møder vi i løbet af året har med bestyrelsesmedlemmer og ledere fra medlemsskolerne – ikke mindst på bestyrelsestræf og regionsmøder, men også ude på skolerne. Her får vi inspiration og mange gode informationer, som vi har brug for i bestyrelsesarbejdet. Det er skolerne det hele handler om – det er hos skolerne og kun fra skolerne, at berettigelsen og legitimiteten for skoleformen og for skole- og undervisningsfriheden skal søges.

BESTYRELSEN

Bestyrelsen

Torben Berg, formand
Skoleleder, Roskilde Lille skole

Søren E. Hansen, næstformand
Skoleleder, Den Lille Skole

Inger Kvist
Skoleleder, lilleskolen i Odense

Bjørn Godt-Hansen
Skoleleder, Hørsholm Lille Skole

Søren Bager
Bestyrelsesmedlem, Børneuniversitetet

Annette Pedersen
Bestyrelsesmedlem, Albertslund Lille Skole

Lotte Kamp
Skoleleder, Ørestad Friskole

Gitte Baaring Hansen
Skoleleder, Helsingør Lille skole

Henrik Andersen
Skoleleder, Byens Skole

Sekretariatsleder:
Peter Højgaard Pedersen

Sekretær:
Jeanette Ebenhardt Veggerby

Design/webmaster:
Kasper Lorentzen

Pengeinstitut:
Fælleskassen, Bülowsvvej 48 a,
1870 Frederiksberg
Danske Bank

Revisor:
Deloitte, Weidekampsgade 6,
0900 København S

Lilleskolerne
- en sammenslutning af frie grundskoler
Ny Kongensgade 10, 1.
1472 København K

T: 3330 7920, F: 7020 2643, M: 4054 9766

post@lilleskoleme.dk
www.lilleskoleme.dk

Repræsenteret i:
Frie Grundskolers Fællesråd: Torben Berg
(Formand: Per Kristensen. Næstformand: Kurt Ernst)
Institut For Videreuddannelse: Torben Berg
(Formand: Per Kristensen. Næstformand: Kurt Ernst)
Fordelingssekretariatet: Inger Kvist
(Formand: Karsten Suhr)

Udvalg m.v. i Lilleskolerne:
Arbejdsgrupper: Ved planlægningen af Ledertræffet og Ledermøderne har kursusudvalget suppleret sig med arbejdsgrupper med 3-6 medlemmer som i praksis forestår planlægningsar-bejdet sammen med formand og sekretariat.

Forlignsævn: Inger Kvist, Bjørn Godt-Hansen, Lotte Kamp

Voldgift: Vacant

Frihed – men under kontrolleret ansvar

Et indlæg om tilsyn

Det ideelle mål

Tilsynet med vores skoler er hjerteblod, for det handler om undervisnings- og skolefriheden. At værne om disse friheder er, efter min mening, foreningens vigtigste politiske formål.

Et af de emner, som jeg har været meget optaget af i det forgangne bestyrelsesår, har derfor været arbejdet i Tilsynsudvalget – et udvalg nedsat af Undervisningsministeriet med det formål at forenkle tilsynsreglerne for de frie grundskoler. Lilleskolerne var repræsenteret i udvalget gennem FGF, og bestyrelsens opgave har derfor bestået i at følge forløbet, diskutere udviklingen, finde fælles holdninger og via vores formand bringe dem videre til FGF.

Frihederne i rendyrkede former indebærer efter min overbevisning ikke andet tilsyn med undervisningen og skolen end forældrenes eget tilsyn; uddannelse, opdragelse og skoledrift er alene et forældreanliggende – ikke et statsanliggende. Som forældre lyder det som det ideelle – absolut frihed uden kontrol. Men som samfundsborger mener jeg alligevel, at det giver meget god mening, at staten kontrollerer, at de penge, som bruges til uddannelse i de frie grundskoler, er godt givet ud og anvendes til formålet. Staten har en legitim interesse i vores drift og vores undervisning.

Derfor er et system helt uden kontrol heller ikke mit ideal. Vores skoler kan og skal kunne tåle at blive kigget på af det omkringliggende samfund.

Det ideelle er for mig et system, hvor statens kontrol er

- synlig
- udført af staten selv
- med enkle og gennemskelige regler
- uden administration for skolerne

Det realistiske mål

Men vi lever jo ikke i en ideel verden, og idealer er og bliver idealer – ikke virkelighed. Det er ikke et realistisk mål, at staten selv påtager sig hele kontrolopgaven uden ekstra administration for skolerne og med hjemmel i enkle og gennemskelige regler – og dermed alene udfører synlig kontrol. Og vi har i bestyrelsen naturligvis måttet sætte vores mål i forhold til realiteterne og den virkelighed, der var udgangspunktet for tilsynsudvalgets arbejde.

Målene har derfor været, at

- gøre reglerne enkle og gennemskelige og undgå vilkårlighed i sagsbehandlingen
- bevare så meget af tilsynet som muligt hos forældrene
- undgå at skoleforeningerne bliver trukket ind som kontrollanter
- undgå at kontrol og skoleudvikling bliver blandet sammen

**Af Lotte Kamp, medlem af
Lilleskolernes bestyrelse,
Skoleleder ved Ørestad Friskole**

Vi har i bestyrelsen været på vagt over for den generelle udviklingstendens i vores samfund hen imod at kontrol, udvikling, dokumentation og evaluering smelter mere og mere sammen. Denne tendens har tydeligt været at finde i de forskellige idéer, udvalget har arbejdet med undervejs, bl.a. et tilsynsnavn, hvor skoleforeningerne var repræsenteret, en certificering af de tilsynsførende, skærpede krav til de tilsynsførendes uddannelse og kvalifikationer og selvevaluering i stedet for det eksternt valgte tilsyn.

Flere af idéerne har netop indebåret en udvaskning af skellet mellem den kontrollerede og den kontrollerende, en sammensmeltning af ven og kontrollant og en sammenblanding af kontrol og skoleudvikling.

Det er let at lade sig forføre, når tingene pakkes fint ind som "hjælp til udvikling", "større ansvar for skolerne", "højere faglighed" og så videre, for hvem ønsker ikke at udvikle sig, udvise ansvarlighed og være dygtig. MEN kontrol er og bliver kontrol, uanset hvor legitim den er, og den som ønsker at kontrollere, må selv påtage sig opgaven og foretage og lægge ryg til de nødvendige skøn og beslutninger. Ellers er vi ikke længere frie.

Kommunikation er et centralt værktøj i al ledelse – både for bestyrelsen og skolens daglige ledelse. Troværdig og effektiv kommunikation er afhængig af hurtig og præcis information om vilkårene for skolens virksomhed. Formålet med Lilleskolernes informationsarbejde er at levere relevant, grundig og gennearbejdet information regelmæssigt på forudsigelige tidspunkter.

Informationsarbejdet lægger beslag på en betydelig del af foreningens ressourcer. Mere end 90% af alle informationer indsamles, redigeres og skrives af sekretariatet. I Bestyrelsesposten kommer en del af bidragene fra skolerne, hvor vi er glade for at opleve, at bestyrelsesmedlemmer og skoleledere gerne bidrager med klummer eller andre indlæg.

Bestyrelsesposten

Bestyrelsesposten, henvender sig til bestyrelsesmedlemmer, og udsendes den første tirsdag i måneden undtagen i juli og august. Nyhedsbrevet udsendes pr. mail.

Bestyrelsesposten orienterer om aktiviteter i foreningen, nyheder fra medlemsskolerne, lovgivning, økonomi, overenskomster m.m. og bringer indlæg om ledelse og bestyrelsesarbejde. Bestyrelsesposten supplerer de informationer, skolens bestyrelse modtager fra skolens daglige ledelse og administration. En stor del stoffet i Bestyrelsesposten er derfor bearbejdnings af informationer, der tidligere er bragt i Skoleposten, der er det ugentlige nyhedsbrev til skolens daglige ledelse.

Hjemmeside - www.lilleskolerne.dk

Lilleskolernes hjemmeside bestræber sig på at være skolernes foretrukne netsted for at hente informationer og værktøjer. Siden er fornyet i februar 2009 og opdateres regelmæssigt. Medlemsskolerne præsenteres naturligvis på hjemmesiden både med links og med oplysninger om skolerne.

Lilleskolen – et blad om undervisning, pædagogik og skolekultur

Temanummeret ”Lilleskolefestivalen 2008”, der både fortæller om musik- og teaterfestivalen ved Humlebæk Lille Skole i juni 2008 og om tankerne bag festivalen, blev udsendt i sommeren 2008. Lilleskolen er trykt publikation, der, i forskellige udformninger, er udgivet siden 1994; og indtil videre er der udsendt 37 numre til medlemsskolerne. Formålet er at opsamle viden og erfaringer samt inspirere bestyrelsesmedlemmer, medarbejdere og forældre. Bestyrelsen har besluttet at indstille udgivelsen indtil videre.

Aktiviteter og tilbud

Lilleskolefestival.dk

Lilleskolefestivalens hjemmeside blev kraftigt udbygget i 2008. Hjemmesiden fortæller i tekst, billeder og lyd om festivalen. Skolerne kan følge med i planlægningen af den kommende festival og siden kan bruges som et planlægningsværktøj af værtsskolerne. Hjemmesiden drives af Lilleskolerne i samarbejde med de skoler, der arrangerer festivalen.

Skoleposten

Nyhedsbrev henvendt til skolernes ledelse og administration. Nyhedsbrevet udsendes pr. mail til medlemsskolerne, hver tirsdag, idet vi tilstræber, at alle udsendelser til medlemsskolerne samles i en samlet ”pakke” om tirsdagen. Skoleposten informerer om lovgivning, økonomi, overenskomster m.v., samt orienterer om aktiviteter i foreningen og nyheder fra medlemsskolerne. Skoleposten følges ofte af bilag i form af lovttekster, vejledninger, analyser, kursusopslag og lignende. Nyheder fra Skoleposten, som skønnes relevante for bestyrelsesmedlemmer, bringes også i Bestyrelsesposten.

Rådgivning og bistand

En væsentlig del af Lilleskolernes ressourcer anvendes på rådgivning og bistand til medlemsskolerne. I de allerfleste tilfælde kan vi yde den efterspurgte rådgivning og bistand ved hjælp af de kompetencer sammenslutningen råder over; men i særlige situationer må vi henvise til andre fagfolk eller eksperter.

Rådgivningen og bistanden tilpasses de spørgsmål, der rejses. Forløbene er naturligvis ligeså forskellige som spørgsmålene – noget ordnes på fem minutter eller en halv time, mens andet kræver flere møder og en længerevarende indsats. Målet er i alle tilfælde at hjælpe skolen til at løse de aktuelle problemer og være godt forberedt på at møde fremtidige problemer.

Sekretariatet besvarer dagligt henvendelser om alle almindeligt forekommende spørgsmål, der opstår på medlemsskolerne. Sekretariatet yder hyppigt rådgivning både i konkrete sager og i andre vanskelige problemstillinger, som skolen kan komme ud for at skulle håndtere. Rådgivningen udstrækkes i visse tilfælde til bistand lokalt på skolen fx i personalesager. Endvidere kan rådgivningen tage form af sparring eller minikurser på skolen for bestyrelsen og den daglige ledelse.

Hovedopgaverne ligger indenfor: skolelovgivningen, skoleledelse (såvel skoleledere som bestyrelsesmedlemmer), overenskomster og personalesager, økonomi, administration og nye skoleinitiativer.

Kurser og arrangementer for bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsestræffet

Træffet er årets store møde for bestyrelsesmedlemmer - fra mange skoler deltager lederne også. Formålet er at give inspiration og viden til bestyrelsesarbejdet gennem foredrag, kursusforløb samt at styrke netværk og erfaringsudveksling.

Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer

Formålet med ”intromøderne” er at fremme arbejdsglæden og det gode bestyrelsesarbejde. Møderne afholdes regionalt i Jylland og på Sjælland som et fyraftensmøde i maj-juni måned, hvor der orienteres om bestyrelsens opgaver og processerne i bestyrelsesarbejdet. Alle nyvalgte bestyrelsesmedlemmer modtager en skriftlig invitation til ”intromøderne”.

Regionsmøder

Møderne henvender sig til bestyrelsesmedlemmer – og ledere – og lægger op til dialog om brændende spørgsmål i bestyrelsesarbejdet. I efteråret 2008 fokuserede møderne på det gode bestyrelsesarbejde og det velplanlagte bestyrelsesår. Regionsmøderne er tænkt som bestyrelsesmedlemmernes egne møder – med oplæg, debat og erfaringsudveksling med udgangspunkt i skolernes hverdag. Tilslutningen og tilfredsheden var fin, siden møderne blev genoptaget i 2007, og Regionsmøderne vil blive udbudt igen i 2009.

Kurser for ledelse og administration

Lilleskolernes ledertræf

Ledertræffet byder på spændende og udfordrende foredrag om ledelse, læring, undervisning og skoledrift. Træffet er også en fantastisk ramme om det perspektivrige, personlige møde mellem kolleger – et møde som efterfølgende er en værdifuld støtte i hverdagen, fx i netværker. Træffet henvender sig til ledere, souschefer m.fl., og har været afholdt hvert år i september siden begyndelsen af 80'erne.

Ledermøder

Ledermøderne byder på aktuelle informationer og giver deltagerne mulighed for at beskæftige sig med ledelsesopgaver såvel praktisk som teoretisk, og derigennem dygtiggøre sig. Der afholdes 4-5 ledermøder hvert skoleår. Møderne er et vigtigt samarbejdsforum, der giver gode muligheder for netværksarbejde og kollegial sparring.

Sekretærkursus

I 2008 blev Lilleskolerne engageret i de administrationskurser, som en gruppe sekretærer i en årrække har arrangeret i Vejle. Lilleskolerne mener, at der er et behov for kursustilbud til de administrative medarbejdere, og er glade for at gruppen har henvendt sig. Lilleskolerne bistår i planlægningen, udsender programmet og varetager den øvrige administration af kurset.

Kurser for lærere og pædagoger

Specialundervisningstræffet

Træffet, der afholdes hvert år i november måned, har opnået et højt fagligt niveau, takket være en engageret planlægningsgruppe. Træffet er meget søgt med flere end 40 deltagere, der arbejder med de fagligheder og problemstillinger, som spiller en særlig stor rolle indenfor specialundervisning.

Kursusmarkedspladsen

Kursusmarkedspladsen er en fælles ”markedsplads” for udbydere af kurser til medarbejdere på frie skoler. Ni foreninger heriblandt Lilleskolerne deltager i samarbejdet, som manifesterer sig som markedsplads på www.kursusmarkedspladsen.dk. Samarbejdet organiseres af IFV. I december 2007 udgav samarbejdet sit tiende og sidste katalog, idet markedspladsen nu udelukkende findes på nettet.

Kursus/møde for tilsynsførende

Lilleskolerne har med jævne mellemrum afholdt møder for de valgte tilsynsførende, hvor vi sammen med indbudte oplægsholdere, fx fra Skolestyrelsen, har orienteret om rammerne for og indholdet af tilsynet. Møderne giver også de tilsynsførende mulighed for at udveksle erfaringer og drøfte en række spørgsmål vedrørende tilsynets gennemførelser. Der foreligger i skrivende stund ikke planer for de næste møder.

Arrangementer

Lilleskolens Dag – et ”åbent-hus” arrangement

Lilleskolerne udsender hvert efterår en ”lilleskoleplakat” til brug for skolernes åbent-hus arrangementer – den såkaldte ”Lilleskolens Dag”. Plakaten skabes af elever på en af medlemsskolerne. I 2009 er det planen at udskrive en konkurrence om årets plakat – der vil være præmier og forslagene vil blive bedømt af en dommerkomite.

Mange skoler afholder forskellige typer af åbent-hus arrangementer, men tilslutningen til at afholde en fælles ”Lilleskolens Dag” har været stigende - i takt med ventelisterne til skolerne har været stigende, og lokale traditioner for kommunikation med det omkringliggende samfund har udviklet sig.

Lilleskolefestivalen (Lilleskolernes Musik- og Teaterfestival)

Lilleskolefestivalen 2008, den 25. af slagsen, samlede ca. 1.400 børn og voksne til 2 døgn samvær om musik og teater i juni måned på Krogerup Avlsgård, som Humlebæk Lille Skole havde lejet til formålet. I 2009 er Børnes Friskole i Århus vært for Lilleskolefestivalen.

Festivalen er en enestående børnekulturbegivenhed baseret på skolernes faglige undervisning og syn på børn og unges læring og udvikling. Festivalen er et skoleeksempel på, hvordan tværgående samarbejde kan udvide den enkelte skoles lærings- og oplevelsesrum. Festivalen arrangeres og gennemføres af værtsskolen.

Lilleskolerne bidrager til drift og vedligeholdelse af festivalens egen hjemmeside, samt medvirker som koordinator for samarbejdet mellem værtsskolerne. Medarbejdere og forældre på værtsskolerne gør en kæmpeindsats, som fortjener megen ros. Festivalen fik i 2008 en flot dokumentation med udgivelsen af temanummeret ”Lilleskolefestival 2008”.

Administrationskalender

Administrationskalender indeholder deadlines for administrative og ledelsesmæssige opgaver i løbet af skoleåret. Kalenderen udsendes normalt i maj måned og udarbejdes af Sekretariatssamarbejdet mellem skoleforeninger i FGF. Administrationskalenderen kan tilpasses skolens egne ønsker og behov.

Ansættelsesbeviser

Ansættelsesbeviser kan hentes på Lilleskolernes hjemmeside. FGF udarbejder ansættelsesbeviserne i samarbejde med de respektive faglige organisationer. Ansættelsesbeviset vedrørende HK-overenskomsten er dog udarbejdet af Lilleskolerne i samarbejde med HK. Lilleskolerne støtter bestræbelserne på at udfærdige enklere og mere smidige ansættelsesbeviser – fx således at det samme ansættelsesbevis kan bruges til alle faggrupper.

Ansættelsesmanual

Sekretariatssamarbejdet har udarbejdet en publikation med gode råd til ansættelsesproceduren. Manualen findes på hjemmesiden.

Arbejds miljø - kurser

IFV tilbyder et dagskursus for alle samt et fyraftensmødekursus for bestyrelsesmedlemmer om arbejdsmiljø.

Arbejds miljøuddannelse

IFV udbyder den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse. IFV tilbyder et dagskursus og et fyraftensmødekursus om arbejdsmiljø.

Bestyrelses- og ledelsesansvarsforsikring

Forsikringen dækker bestyrelsesmedlemmernes og skolelederens ansvar i forbindelse med ledelsen af skolen. Udover det egentlige ledelsesansvar omfatter dækningen tab, skolen måtte lide som følge af kriminelle handlinger begået af ansatte (svig) og edb-kriminalitet. 96% af skolerne har tilsluttet sig forsikringen. Forsikringspræmien er fastholdt uændret på samme lave beløb (1.400 kr.) i flere år, mens forsikringssummerne er sat op og selvrisikoen er sat ned.

BUPL-overenskomsten

Overenskomsten sigter navnlig på fritidsordningerne, men finder også anvendelse på visse pædagogiske arbejdsopgaver indenfor skolens undervisningstid. Overenskomsten, der blev etableret i 1994, er pr. 1. april 2008 fornyet for perioden 2008 - 2011. 81% af skolerne har tilsluttet sig overenskomsten for pædagogisk personale, som er indgået mellem BUPL og foreningerne i FGF.

Copydan

Med henblik på at holde skolernes udgifter til betaling for benyttelse af tekster, noder og billeder, som er beskyttet af ophavsret, indgår FGF aftaler med Copydan, som

varetager kunstneres rettigheder. Aftalerne er parallelle til de aftaler Kommunernes Landsforening og andre organisationer indgår med Copydan.

I 2008 kom der en del fokus på aftalerne dels fordi nye områder blev omfattet af aftaler, nemlig billedkunst og indscannede billeder, dels fordi Copydan ensidigt omlagde deres administrationspraksis overfor skolerne.

Lilleskolerne medvirker i aftalerne og anbefaler skolerne at bruge dem af to grunde: Dels er det økonomisk attraktivt frem for at skolen selv indgår aftaler med rettighedshaverne til det materiale der kopieres, dels går sammenslutningen ind for at kunstneres og andres ophavsret beskyttes således, at disse mennesker kan få betaling for deres arbejde.

Ferieregler

Pjecen udsendes hvert år i april-maj måned af "Sekretariatssamarbejdet" og giver en opdateret oversigt over gældende ferieregler.

HK-overenskomsten

HK-overenskomsten omfatter skolens administrative personale herunder eventuelle IT-medarbejdere. I praksis drejer det sig om løn- og arbejdsvilkår for skolernes sekretærer og andet kontorpersonale. 69% af skolerne har valgt at tilslutte sig overenskomsten, som blev etableret i 1998, og pr. 1. april 2008 fornyet for en 3-årig periode frem til 2011.

Kalender

En planlægningskalender udformet i Excel regneark for skoleåret udsendes regelmæssigt for 1 til 2 skoleår frem i tiden - Kan naturligvis også hentes på hjemmesiden.

KODA-Gramex – ophavsret

Medlemsskolerne kan vederlagsfrit benytte det af KODA og Gramex beskyttede musikrepertoire, idet skolerne via kontingentet til sammenslutningen er omfattet af en aftale, Lilleskolerne via FGF har indgået med KODA-Gramex.

Kursusmarkedspladsen.dk

Kursusmarkedspladsen er et uformelt, velfungerende samarbejde mellem alle skoleforeninger og faglige organisationer indenfor de frie skoler, hvor formålet er synliggøre det samlede kursusudbud fra foreningerne overfor medarbejdere og ledelser på de flere end 750 frie skoler. Lilleskolerne deltager i samarbejdet, som blev etableret i slutningen af 1990'erne på bl.a. Lilleskolernes initiativ. I 2008 blev kursusmarkedspladsen 100% internetbaseret, idet det papirbårne kursus katalog blev nedlagt til fordel for en opdateret dynamisk hjemmeside.

Lederuddannelse

IFV udbyder lederuddannelser på diplomniveau. Desuden tilbydes ledelseskurser henvendt til SFO-ledere.

Lederfora

Lilleskolerne udbyder møder og træf for ledere bl.a. med det formål at stille fora for kollegial erfaringsudveksling til rådighed.

Lilleskolefestival.dk

Lilleskolefestivalens hjemmeside blev åbnet i 2007. I 2008 blev siden opgraderet. Skolerne kan følge med i planlægningen af den kommende festival og den arrangerende skole kan bruge siden som et planlægningsværktøj, der kan gives videre til næste års værtsskole. Det er aftalt, at driftsudgifterne skal afholdes af festivalens budget.

Lønoversigt

Lilleskolerne udsender løbende en opdateret oversigt over samtlige løndele for alle ansatte omfattet af en overenskomst. At lønadministration er omfattende fremgår af, at oversigten fylder mere end et A3 ark. På oversigten kan bl.a. man se, hvordan de enkelte løndele skal håndteres i forhold til pension og ferie, samt ofte også hvilke paragraffer i overenskomsten, der knytter sig til løndelen.

Lønpolitik for skolens ledelse

Lilleskolerne udgav i december 2008 et inspirationspapir, som skolernes bestyrelse kan anvende, hvis de ønsker at udarbejde en lønpolitik for skolens ledelse. Formålet med en skriftlig lønpolitik er at skabe gode rammer om lønforhandlingerne og derved dels gøre det lettere at tackle den uvante forhandlingssituation dels skabe synlige og forudsigelige rammer om lønforhandlingen.

Løntabeller

FGF udarbejder løntabeller i samarbejde med FSL og BUPL. Løntabellerne udsendes elektronisk til skolerne og kan i øvrigt hentes på hjemmesiden. Lilleskolerne udarbejder løntabel vedrørende HK-overenskomsten, samt foreløbige løntabeller til brug for skolernes budgetlægning.

Mentorordning for nyansatte skoleledere

Mentorordningen blev igangsat i efteråret 2007. Siden da har Lilleskolernes sekretariat fremsat tilbud om introduktionsmentoring til 14 nyansatte og der er formidlet 9 forløb. Fra alle sider er der blevet taget godt imod initiativet. Tanken er at støtte skolernes nyansatte ledere ved at tilbyde en mentor i form af en erfaren leder fra en anden skole. Lilleskolerne tager altid kontakt til nyansatte skoleleder og i den forbindelse tilbydes den nyansatte kontakt til en mentor. Lilleskolerne har sammensat et mentorkorps, som tilbydes en kursusdag om mentoring. Lilleskolerne overvejer at udvide indsatsen for at udbrede kendskabet til og brugen af mentoring.

Overenskomster

Der skelnes mellem obligatoriske overenskomster og frivillige overenskomster.

For indeværende findes kun én obligatorisk overenskomst; nemlig overenskomsten for lærere, ledere og børnehaveklasseledere, som indgår mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation. Det er en ufravigelig tilskudsbestigelse, at skolerne følger denne overenskomst. Skoleforeningerne deltager i overenskomstforhandlingerne som observatør og rådgiver for Finansministeriet og Undervisningsministeriet.

Der findes 3 frivillige overenskomster, som tilsammen dækker skolens øvrige personalegrupper; nemlig for pædagoger (BUPL), for tekniske personale (3 F) og for administrativt personale (HK). Skolerne kan vælge at tilslutte sig én eller flere af disse overenskomster. En meget stor del af skolerne har valgt at tilslutte sig disse overenskomster. Overenskomsterne med BUPL og 3 F tilbydes alle skoler, der er medlem af en skoleforening under FGF-paraplyen, mens HK-overenskomsten kun tilbydes Lilleskolernes medlemsskoler.

Regnskabsanalysen og regnskabsoversigter

Lilleskolernes regnskabsanalyse er meget detaljeret med henblik på kunne bruges i budgetovervejelserne helt ned på enkeltkonti. Analysen udvikles løbende med henblik på at forøge informations- og inspirationsværdien for skolernes bestyrelser, ledelse og administration. Analysen er målrettet hver enkelt medlemsskole, som direkte kan sammenligne egne tal med landsgennemsnit for alle frie grundskoler og med skoler indenfor samme elevinterval, som skolen selv befinder sig indenfor. Dette er en betydelig forbedring, som blev indarbejdet i 2008. I tidligere år kunne skolen kun sammenligne sig med andre lilleskoler. Regnskabsanalysen sendes pr. post. Skoler kan dog ved henvendelse til sekretariatet få tilsendt regnskabsanalysen i elektronisk form – ligesom skolerne kan få adgang til det bagvedliggende talmateriale.

Revisorkurser

FGF afholder jævnligt kurser og informationsmøder for skolernes revisorer.

SKI-abonnement

Skolerne kan benytte Statens og Kommunernes Indkøbsordning (SKI) og opnå rabatter på indkøb ved at bruge de såkaldte SKI-aftaler, idet medlemskabet af Lilleskolerne inkluderer abonnement på SKI. Abonnementsordningen er etableret i december 2005.

Tilskud – overslag

En skønsmæssig beregning af det kommende års stats-tilskud udsendes til skolerne i begyndelsen af september måned som kvittering for indrapportering af skolens elevtal pr. 5. september.

3F overenskomst for teknisk personale

Overenskomsten, som omfatter pedeller, rengøringsmedarbejdere og andre tekniske medarbejdere, har opnået tilslutning fra 44% af medlemsskolerne. Tilslutningen til overenskomsten er svagt stigende. Overenskomsten er etableret i 2003.

Samarbejdsudvalg

IFV udbyder kurser for medlemmer af samarbejdsudvalg.

Skolepolitik og samarbejde

I 2008 blev rammerne for samarbejdet mellem skoleforeningerne grundlæggende ændret, idet Danmarks Privatskoleforening har meddelt, at foreningen udtræder af Frie Grundskolers Fællesråd den 31. december 2009. Hermed blev der igangsat en proces, der i løbet af de kommende år vil føre til nye samarbejdsformer og rammer for samarbejdet skoleforeningerne imellem. I 2008 er der ikke sket konkrete ændringer, og der forventes heller ikke væsentlige ændringer i 2009.

De faglige organisationer

Frie Skolers Lærerforening er en særdeles vigtig samarbejdspartner for Lilleskolerne med hyppige kontakter om konkrete problemstillinger om ansættelsesforhold på medlemsskolerne. Samarbejdet er konstruktivt, tilidsfuldt og velfungerende. Det er vores klare opfattelse, at det gode samarbejde er en væsentlig forudsætning i forhold til at hjælpe skolerne med at tage problemerne i opløbet og arbejde målrettet på at finde løsninger på mindre problemer såvel som i større og mere komplicerede sager.

Samarbejdet med HK fungerer godt og består i forhandlingen af tilslutningsoverenskomsten, samt ganske få konkrete sager og tvivlsspørgsmål om fortolkning af overenskomsten. På pædagogområdet samarbejder vi godt med BUPL om de ganske få sager, der opstår på skoler. Endvidere samarbejder vi med 3F om de meget få sager, der er vedrørende pedeller og rengøringsmedarbejdere.

Fordelingssekretariatet

Fordelingssekretariatet er en vigtig samarbejdspartner for skolerne. Fordelingssekretariatets hovedopgave er at administrere tilskud til vikarer, befordring og fripladser. I det daglige har vi et godt og konstruktivt samarbejde med Fordelingssekretariatet. Sekretariatet er en selvejende, uafhængig institution, der ledes af en bestyrelse, hvortil FGF udpeger 5 af de 8 medlemmer. Efter indstilling fra Lilleskolerne er Inger Kvist, skoleleder ved Lilleskolen i Odense, udpeget som medlem af Fordelingssekretariatets bestyrelse.

Sekretariatsamarbejdet

Samarbejdet mellem skoleforeningernes og FGF's sekretariater er vigtigt for produktionen af de værktøjer, Lilleskolerne tilbyder, ligesom samarbejdet er særdeles nyttigt i forbindelse med rådgivnings- og informationsopgaver. Samarbejdet foregår primært ved løbende, uformelle kontakter. I kontorfællesskabet i Ny Kongensgade omfatter samarbejdet mødefaciliteter, edb-installationer og en række andre tekniske og praktiske forhold.

Skolepolitik

– samarbejde og interessevaretagelse

Medlemskabet af Frie Grundskolers Fællesråd, FGF, er den vigtigste kanal for det skolepolitiske arbejde i forhold til Folketing, centraladministrationen de faglige organisationer og medierne. Det hører til undtagelsen, at Lilleskolerne arbejder på egen hånd i disse relationer.

Undervisningsministeriet, Personalestyrelsen og Folketinget

Kontakten til politikerne og samarbejdet med embedsværket varetages som hovedregel af FGF. Vi er dog af og til i kontakt med embedsmænd i Undervisningsministeriet og Personalestyrelsen, især i forbindelse med konkrete sager på en medlemsskole. Samarbejdet foregår i en konstruktiv tone.

Tal om Lilleskolerne i 2008

(Tal i parentes angiver aktiviteten i 07)

Udgivelser:

- Skoleposten: 43 (18) numre.
- E-Nyt: 0 (14) numre.
- Bestyrelsesposten: 10 (5) numre.
- Beretning: 1 (1) nummer.
- LilleskoleNyt: 0 (2) numre.
- Lilleskolen: 1 (1) nummer.
- Lilleskolens Dag: Plakat kreeret af elever på Aalborg Friskole.
- Diverse: Kursusopslag, Administrationskalender 07/08, Regnskabsanalyse 2007, Ferie-regler 2008, Excel-kalender, løntabeller, overenskomsttekster, tilskudsberegning, lov-tekster m.m.
- Hjemmesiden www.lilleskolerne.dk

Kurser m.v.:

- Repræsentantskabsmøder: 1 (1) møde.
- Bestyrelseskurser: 1 (1) Bestyrelsestræf
1 (2) Intromøder for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer
2 (2) Regionsmøder
- Ledere, souschefer, sekretærer m.fl.:
1 (1) Ledertræf
3 (4) Ledermøder
0 (1) Lederkursus
- Mentorordning: 1 (0) Mentorskabsdag
Frematte tilbud om introduktionsmentoring: 12 (2)
- Lærere, pædagoger m.fl.:
1 (1) Specialundervisningstræf
0 (1) Lilleskolelærertræf
- Tilsynsførende: 0 (1) Orienterings- og debatmøde
- IFV: Lilleskolerne er medlem af Institut for Videreuddannelse, som bl.a. udbyder le-deruddannelser og lovpligtig arbejdsmiljøuddannelse.

Overenskomster og aftaler:

- Bestyrelses- og ledelsesansvarsforsikring: 50 (49) skoler er tilsluttet.
- Overenskomst med BUPL for pædagogisk personale: 42 (42) skoler er tilsluttet.
- Overenskomst med HK for administrativt personale: 36 (35) skoler er tilsluttet.
- Overenskomst med SID/KAD for teknisk personale: 23 (23) skoler er tilsluttet.
- KODA-Gramex: Alle medlemsskoler er dækket via kontingentet.
- SKI-abonnement: Alle medlemsskoler har abonnement via kontingentet.
- Copydan, billedkunstaftale: 40 (0) skoler tilmeldt – ny aftale i 2008.

Nye skoler og besøg på skoler:

- Skolebesøg: I 2008 har vi i forskellige anledninger besøgt flere end 25 medlemsskoler
- Nye skoleinitiativer: I 2008 har der været henvendelser fra 3 grupper, der er interesseret i at starte ny skole, hvilket er på niveau med 2007.
- Ny oprettede/ nye medlemmer: Der blev ikke oprettet nye lilleskoler i 2008, og der er ikke optaget nye medlemmer i 2008.

Rådgivning og bistand – ansættelsessager:

- I 2008 har foreningen ydet bistand i knap 20 større sager vedrørende ansættelsesforhold (primært opsigelser og langvarigt sygefravær), samt rådgivet i en række mindre sager. Lilleskolerne rådgiver og bistår i personalesager, herunder ansættelsesretlige spørgsmål. Disse sager fylder meget på de skoler, der oplever problemerne, og de fylder i sammenslutningens arbejde; men målt i antal udgør de kun en lille del af de henvendelser, sekretariatet modtager.

Møder:

- Møder med skoler: 44 (56) møder.
- Bestyrelsen: 9 (9) møder.
- Udvalg og kurser i tilknytning til bestyrelsens arbejde: 28 (14) møder.
- Lilleskolefestivalen: 3 (4) møder.
- Lilleskolelærerne udvalg (afløser for Kreds 2 og LBK): 0 (1) møde.
- Frie Grundskolers Fællesråd: 15 (8) møder.
- Institut For Videreuddannelse: 1 (2) bestyrelsesmøder.
- Sekretariatssamarbejdet m.m. i tilknytning til FGF: 3 (6) møder.
- Kursussamarbejdet for frie skoler: 1 (1) møder.
- Kurser for sekretariatets medarbejdere: 3 (2).
- Diverse møder, konferencer, receptioner m.v.: 26 (20) møder.

Internationalt:

- Lilleskolerne er i kraft af medlemskabet af FGF med i ECNAIS, der er et europæisk samarbejde for skoleforeninger.

Årsregnskab 2008 for Lilleskolerne

Resultatopgørelse 1. jan. - 31. dec. 2008

	2008	2007
	Kr.	t. Kr.
Kontingenter	2.061.245	1.944
Tilskud fra Tips og Lotto midlerne	98.705	104
Tilskud til kursusvirksomhed	65.762	50
Andre indtægter	3.181	21
Indtægter i alt	2.228.893	2.119
Personaleomkostninger	1.039.903	967
Møder og rejser	252.255	174
Kurser og information	237.959	248
Bidrag til Blad og Kursus	0	6
Administration	596.856	537
Husleje, el og varme	173.698	152
Udgifter i alt	2.300.671	2.072
Resultat før finansielle poster	÷ 71.778	47
Renteindtægter og udbytter	116.398	186
Realiserede kursgevinster, obligationer	- 259.740	- 17
Urealiserede kursgevinster, obligationer	123.086	- 164
Renteomkostninger	-13.694	- 8
Årets resultat	÷ 105.728	44
Forslag til resultatdisponering: Overført til næste år	÷ 105.728	44

Balance pr. 31. dec. 2008

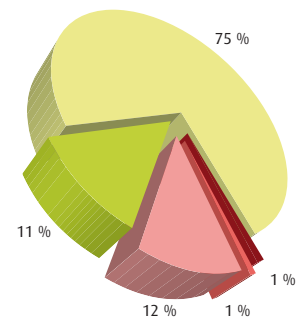
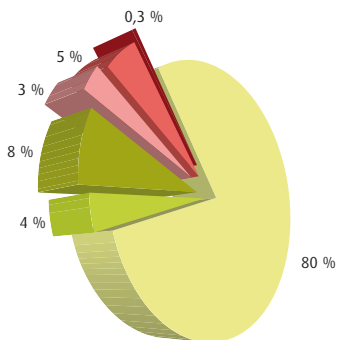
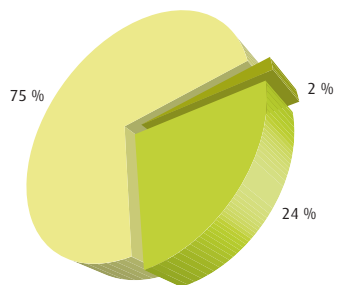
PASSIVER	2008	2007
	Kr.	t. kr.
Egenkapital primo	1.070.103	1.026
Overført af årets resultat	÷ 105.729	44
Egenkapital	964.374	1.070
Organisationsfonden	296.035	282
Hensatte forpligtelser	296.035	282
Forudbetalinger	36.200	106
Anden gæld	68.050	128
Feriepengeforpligtelse	113.960	105
Kortfristede gældsforpligtelser	218.210	339
Passiver	1.478.619	1.691

AKTIVER	2008	2007
	Kr.	t. kr.
Andelsbevis (EDB Brugsen)	5.500	6
Andelsbevis (Fælleskassen)	1.000	1
Huslejedepositum	63.244	50
Værdipapirer	0	1.320
Finansielle anlægsaktiver	69.744	1.377
Anlægsaktiver	69.744	1.377
Andre tilgodehavender	21.427	193
Periodeafgrænsningsposter	38.774	8
Tilgodehavender	60.201	201
Likvide beholdninger	1.348.674	113
Omsætningsaktiver	1.408.875	314
Aktiver	1.478.619	1.691

Lilleskolerne - skolernes årsregnskab 2007

Gennemsnit pr. elev

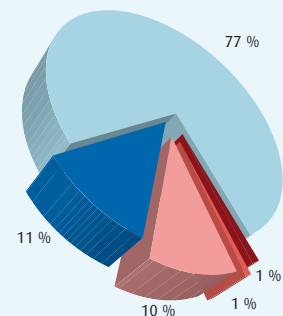
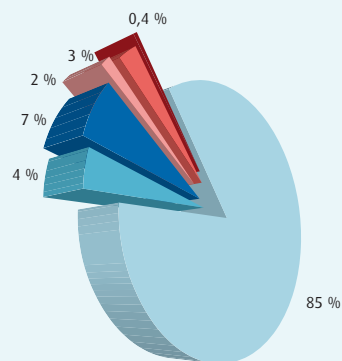
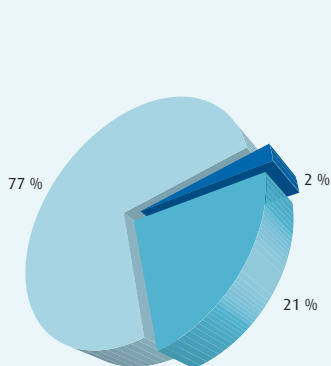
Indtægter	kr/elev	%
Statstilskud	48.728	75
Skolepenge	15.363	24
Andre indtægter	1.075	2
I alt	65.166	100

Statstilskud	kr/elev	%
Driftstilskud	39.085	80
Bygningstilskud	1.819	4
SFO-tilskud	3.725	8
Specialundervisning	1.473	3
Svært handicappede	2.500	5
Statstilskud i øvrigt	126	0,3
I alt	48.728	100

Undervisningsudgifter	kr/elev	%
Løn undervisning	36.579	75
Løn SFO	5.618	11
Undervisningsudgifter	5.897	12
Omkostninger SFO	410	1
Afskrivninger	500	1
I alt	49.004	100

Alle frie grundskolers årsregnskab 2007

* excl. gymnasier, kost- og dagskoler

Indtægter	kr/elev	%
Statstilskud	41.735	77
Skolepenge	11.525	21
Andre indtægter	1.210	2
I alt	54.470	100

Statstilskud	kr/elev	%
Driftstilskud	35.337	85
Bygningstilskud	1.680	4
SFO-tilskud	2.754	7
Specialundervisning	677	2
Svært handicappede	1.118	3
Statstilskud i øvrigt	168	0,4
I alt	41.735	100

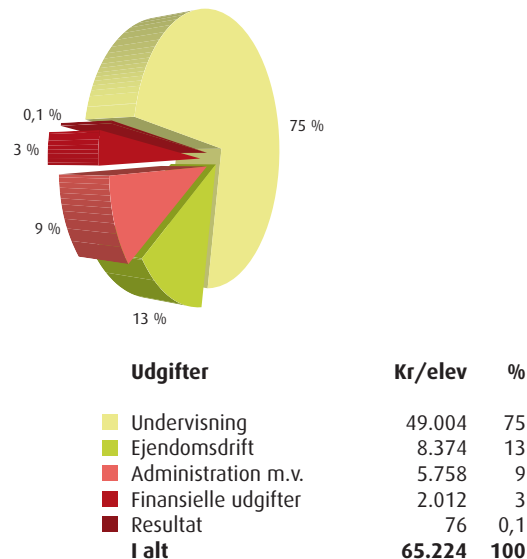
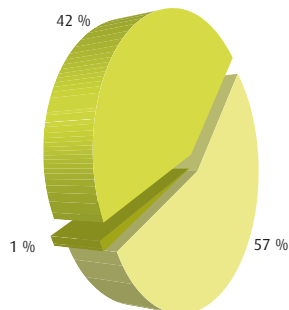
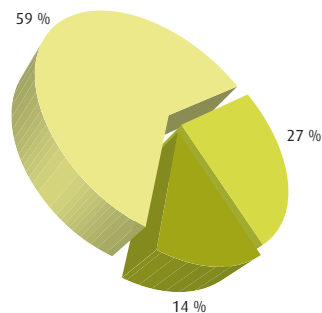
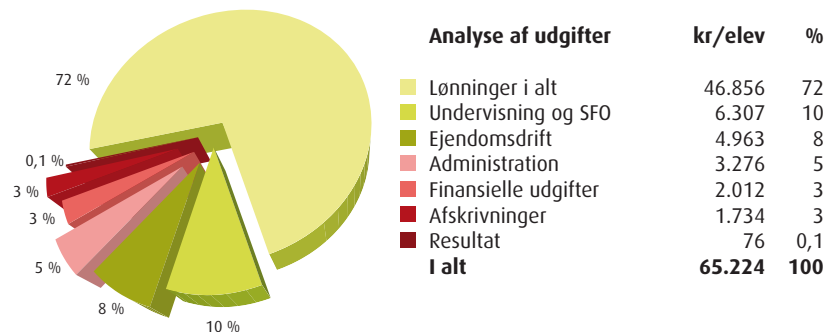
Undervisningsudgifter	kr/elev	%
Løn undervisning	31.493	77
Løn SFO	4.516	11
Undervisningsudgifter	4.216	10
Omkostninger SFO	286	1
Afskrivninger	449	1
I alt	40.961	100

Lilleskolerne - skolernes årsregnskab 2007

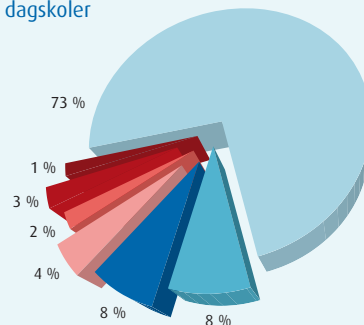

Gennemsnit pr. elev

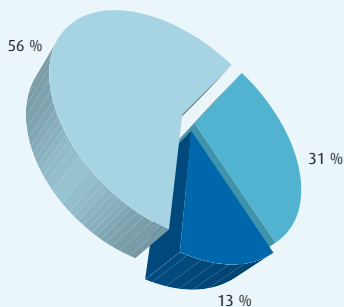

Alle frie grundskolers årsregnskab 2007

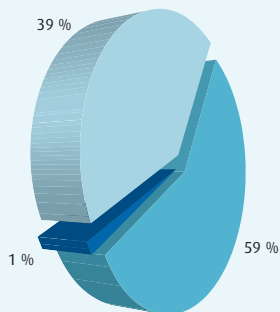
* excl. gymnasier, kost- og dagskoler

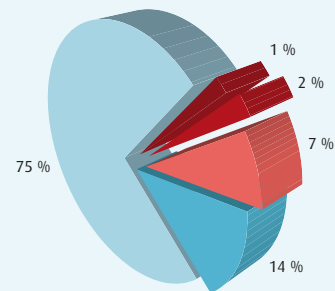
	kr/elev	%
Lønninger i alt	39.904	73
Undervisning og SFO	4.503	8
Ejendomsdrift	4.140	8
Administration	2.415	4
Finansielle udgifter	1.301	2
Afskrivninger	1.498	3
Resultat	805	1
I alt	54.565	100

Ejendomsudgifter	kr/elev	%
Afskrivning	991	13
Løn rengøring m.v.	2.289	31
Omkost. ejendom	4.140	56
I alt	7.420	100

Administrationsudgifter	kr/elev	%
Afskrivning	57	1
Løn adm.	1.605	39
Adm.udgifter	2.415	59
I alt	4.077	100

Udgifter	kr/elev	%
Undervisning	40.961	75
Ejendomsdrift	7.420	14
Administration m.v.	4.077	7
Finansielle udgifter	1.301	2
Resultat	805	1
I alt	54.565	100

Medlemsskoler 2009

Nummeret ved skolen henviser til kort på side 2

1) Albertslund Lille Skole 1967, bh.-9., elever 183

Herstedøster Skolevej 28,
2620 Albertslund
Tlf.: 43451230, Fax: 43451260
info@albertslundlilleskole.dk
www.albertslundlilleskole.dk

2) Amager Lille Skole 1968, bh.-9., elever 204

Rodosvej 47, 2300 København S
Tlf.: 3259 1390, Fax: 3259 1394
info@amagerlilleskole.dk
www.amagerlilleskole.dk

3) Bagsværd Friskole 1957, bh.-9., elever 194

Skovalleen 6, 2880 Bagsværd
Tlf.: 4498 4335, Fax: 4498 4634
bagsvaerd.friskole.159018@b-friskole.
dk
www.bagsvaerdfriskole.dk

4) Ballerup Ny Skole 1973, bh.-10., elever 132

Tvendagervej 4, 2750 Ballerup
Tlf.: 4465 6795, Fax: 4465 6715
bns@vip.cybercity.dk
www.ballerupnyskole.dk

5) Brovandeskolen 1977, bh.-9., elever 166

Nedre Mosevej 100, 9990 Skagen
Tlf.: 9844 4884, Fax: 9844 5884
Brovandeskolen@brovandeskolen.dk
www.brovandeskolen.dk

6) Byens Skole 1971, bh.-9., elever 330

Høffdingsvej 75, 2500 Valby
Tlf.: 3616 7746, Fax: 3616 0093
byens@byens-skole.dk
www.byens-skole.dk

7) Børnenes Friskole 1983, bh.-9., elever 193

Næringen 98, 8240 Risskov
Tlf.: 8610 9545, Fax: 8610 9665
kontoret@boernehmensfriskole.dk
www.boernehmensfriskole.dk

8) Børneuniversitetet 1995, bh.-10., elever 216

Valdemarsgade 14, 1665 København V
Tlf.: 3325 3405, Fax: 3325 3542
info@borneuni.dk
www.borneuni.dk

9) Den Alternative Skole 1981, 8.-10., elever 101

Rønbjerg Allé 2, 3400 Hillerød
Tlf.: 4826 8697, Fax: 4826 8693
das-adm@mail.tele.dk
www.das-fgsk.dk

10) Den Lille Skole 1949, bh.-9., elever 202

Gammelmosevej 228, 2800 Lyngby
Tlf.: 4498 3926, Fax: 4498 8982
dls@denlilleskole.dk
www.denlilleskole.dk

11) Den Lille Skole i København 1968, 1.-6., elever 103

Lindholmsvej 18, 2700 Brønshøj
Tlf.: 3860 1616, Fax: 3860 5560
lilleskolen-kbh.101087@lilleskolen-
kbh.dk
www.lilleskolen-kbh.dk

12) Esrom Kost- og Friskole 1988, bh.-10., elever 46

Esrum Hovedgade 18, 3230 Græsted
Tlf.: 4839 0950, Fax: 4839 0957
Esrom-kost-og-friskole@mail.dk
www.Esrom-kost-og-Friskole.dk

13) Falsters Lilleskole 1973, bh.-10., elever 72

Hegnetvej 2, 4800 Nykøbing F
Tlf.: 5486 0664, Fax: 5486 0464
falsters.lilleskole@get2net.dk.
www.falsters-lillesk.dk

14) Freinetskolen 1976, bh.-9., elever 196

Valby Langgade 117, 2500 Valby
Tlf.: 3646 8516, Fax: 3646 8510
freinetadm@mail.tele.dk
www.freinetskolen.dk

15) Friskolen Østerlars 1964, bh.-9., elever 140

Nybrovej 42, 3760 Gudhjem
Tlf.: 5649 8280, Fax: 5649 8280
friskolen@f-oe.dk
www.friskolen-oesterlars.dk

16) Friskolen i Viborg 1976, bh.-10., elever 157

Kasernevej 21, 8800 Viborg
Tlf.: 8662 0042
friskolen-viborg@folk.dk
www.friskolen-viborg.dk

17) Galten Friskole 1972, bh.-9., elever 20

Skjørringvej 25, 8464 Galten
Tlf.: 8694 3073, Fax: 8694 3073
gf@galten-friskole.dk
www.galten-friskole.dk

18) Gribskov Skole 1967, bh.-7., elever 74

Ny Mårupvej 302, 3200 Helsingør
Tlf.: 4879 5343, Fax: 4879 5342
gs@gribskov-skole.dk
www.gribskov-skole.dk

19) Gudenåskolen 1976, bh.-9., elever 168

Brunhøjvej 9, 8680 Ry
Tlf.: 8689 1759, Fax: 8689 0860
gudenaaskolen@gudenaaskolen.dk
www.gudenaaskolen.dk

20) Halsnæs Lilleskole 2000, bh.-7., elever 68

Hågendrupvej 6 Torup,
3390 Hundested
Tlf.: 4798 8883
post@halsnaesskolen.dk
www.halsnaesskolen.dk

21) Hareskovens Lilleskole 1965, bh.-7., elever 145

Skovbovænget 124, 2750 Ballerup
Tlf.: 4498 8210, Fax: 4498 0053
mail@hareskovens-lilleskole.dk
www.hareskovens-lilleskole.dk

22) Haslev Privatskole 1973, bh.-10., elever 205

Bråbyvej 45, 4690 Haslev
Tlf.: 5631 2969, Fax: 5631 2966
Post@haslevprivatskole.dk
www.haslevprivatskole.dk

23) Havregården Lille Kost- og Dagskole 1969, 5.-10., elever 45

Havregårdsvej 24, 3250 Gilleleje
Tlf.: 4831 8407, Fax: 4831 9316
kontor@havregaarden.dk
www.havregaarden.dk

24) Helsingør Lille Skole 1962, bh.-10., elever 207

Fredericiavej 1, 3000 Helsingør
Tlf.: 4921 0203, Fax: 4926 0249
helsingoer.lille.skole@mail.dk
www.lilleskolen.dk

25) Hillerød Lille Skole 1966, bh.-7., elever 139

Brødskovvej 3, 3400 Hillerød
Tlf.: 4826 6586, Fax: 4824 9729
kontoret@hillerod-lilleskole.dk
www.hillerod-lilleskole.dk

26) Holbæk Lille Skole
1981, bh.-10., elever 309
Stenhusvej 22 A, 4300 Holbæk
Tlf.: 5945 0045, Fax: 5945 0041
lilleskole@hls.dk
www.hls.dk

27) Humlebæk Lille Skole
1967, bh.-9., elever 173
Boserupvej 101, 3050 Humlebæk
Tlf.: 4919 1029, Fax: 4919 3072
humlebaek@lilleskoler.dk
www.hbls.dk.dk

28) Hundige Lille Skole
1968, bh.-10., elever 226
Hundige Bygade 10, 2670 Greve
Tlf.: 4397 4300, Fax: 4397 4319
kontor@hundige-ls.dk
www.hundige-ls.dk

29) Højbo Friskole
1976, bh.-9., elever 149
Kalundborgvej 49, 4591 Føllenslev
Tlf.: 5929 1438
hoejbo.301008@hoejbo-friskole.dk
www.hoejbo-friskole.dk

30) Hørsholm Lille Skole
1970, bh.-9., elever 195
Højskolevej 11, 2960 Rungsted Kyst
Tlf.: 4586 2232, Fax: 4586 2219
hls.a@skolekom.dk
www.hlsk.dk

31) Køge Lille Skole
1968, bh.-9., elever 177
Egojevej 130, 4600 Køge
Tlf.: 5665 0504, Fax: 5663 0577
klis@klis.dk
www.klis.dk

32) Lilleskolen i Odense
1974, bh.-9., elever 190
Blåbærvej 43, 5260 Odense S
Tlf.: 6613 2028, Fax: 6617 9699
lilleskolen.odense@teliamail.dk
www.lilleskolen-odense.dk

33) Norddjurs Friskole
1982, bh.-10., elever 187
Lergravsvej 4, 8500 Grenå
Tlf.: 8630 9565, Fax: 8758 1539
kontoret@norddjurs-friskole.dk
www.norddjurs-friskole.dk

34) Næstved Fri Skole
1998, bh.-10., elever 86
Havrebjergvej 3 Rislev,
4700 Næstved
Tlf.: 5570 1054,
nfskole@vip.cybercity.dk
www.naestved-fri-skole.dk

35) Nørrebro Lille Skole
1975, bh.-9., elever 175
Prinsesse Charlottesgade 34-36, 2200
København N
Tlf.: 3535 4501, Fax: 3536 4511
lilleskole@mail.tele.dk
www.norrebro-lilleskole.dk

36) Onsbjerg Lille Skole
2003, bh.-8., elever 45
Stadionsvej 4, 8305 Samsø
Tlf.: 8659 6979, Fax:
info@onsbjerglilleskole.dk
www.onsbjerglilleskole.dk

37) Randers Lille Skole
1970, bh.-9., elever 194
Tøjhushavevej 28, 8900 Randers
Tlf.: 8642 2010, Fax: 8641 2131
rls@randerslilleskole.dk
www.randerslilleskole.dk

38) Reventlow Lille Skole
1999, bh.-10., elever 35
Torebyvej 7, 4920 Sollested
Tlf.: 54616626, Fax:
reventlow_lille.skole@adr.dk
www.rls-lolland.dk

39) Roskilde Lille Skole
1964, bh.-10., elever 258
Gundsøillevej 50, 4000 Roskilde
Tlf.: 4678 7238, Fax: 4678 7501
rls.lilleskole@rls.dk
www.rls.dk

40) Rudersdal Lilleskole
1987, bh.-10., elever 68
Vejløsøvej 40B, 2840 Holte
Tlf.: 4542 5887, Fax:
kontor@rudersdal-lilleskole.dk
www.rudersdal-lilleskole.dk

41) Rynkeby Lilleskole
1976, bh.-10., elever 49
Kirkevej 5, 5350 Rynkeby
Tlf.: 6539 1505, Fax: 6539 1505
Rynkebylilleskole@dbmail.dk
www.rynkeby-lilleskole.dk

42) Ryparken Lille Skole
1970, bh.-7., elever 152
Gartnerivej 3, 2100 København Ø
Tlf.: 3929 6639
kontor@ryparken-lille-skole.dk
www.ryparkenskole.dk

43) Rørvig Friskole
1968, bh.-10., elever 163
Søndervangsvej 43, 4581 Rørvig
Tlf.: 5991 8337, Fax: 5991 8882
info@rorvigfriskole.dk
www.rorvig-friskole.dk

44) Sdr. Jernløse Lilleskole
1998, bh.-7., elever 141
Sdr. Jernløsevej 51, 4420 Regstrup
Tlf.: 5918 3259
sdr.jernloeselilleskole@get2net.dk
www.sj-lilleskole.dk

45) Skolen på Slotsvænget
1985, 4.-9., elever 48
Slotsvænget 61, 3480 Fredensborg
Tlf.: 4847 6777, Fax: 4847 6779
skolen@slotsvaenget.dk
www.slotsvaenget.dk

46) Sorø Friskole
1998, bh.-7., elever 59
Løvegårdsvej 2, 4180 Sorø
Tlf.: 5782 2959
soroe-friskole@mail.tele.dk
www.soroe-friskole.dk

47) Syddjurs Friskole
1980, bh.-9., elever 172
Molsvej 80B, 8410 Rønede
Tlf.: 8636 5252
kontoret@syddjursfriskole.dk
www.syddjursfriskole.dk

48) Trekronergade Freinetskole
1979, bh.-9., elever 180
Trekronergade 46, 1., 2500 Valby
Tlf.: 3617 3162, Fax: 3646 0278
kontor@trekroner-freinet.dk
www.trekroner-freinet.dk

49) Ørestad Friskole
2004, bh.-9., elever 86
Nordre Digevej 6
2300 København S
Tlf.: 3312 8181,
info@orestad-friskole.dk
www.orestad-friskole.dk

50) Østerbro Lilleskole
1970, bh.-7., elever 138
Sionsgade 5 A, 2100 Kbh. Ø
Tlf.: 3929 7114, Fax: 3929 7114
kontoret@oesterbrolilleskole.dk
www.oesterbrolilleskole.dk

51) Ålborg Friskole
1981, bh.-10., elever 204
Sohngårdsholmsvej 47, 9000 Ålborg
Tlf.: 9814 7033, Fax: 9814 6133
aalborg.friskole@aalborg-friskole.dk
www.aalborg-friskole.dk

52) Århus Friskole
1952, bh.-9., elever 181
Soholmsvej 13, 8260 Viby J
Tlf.: 8628 3354, Fax: 8628 3354
skoleleder@aarhus-friskole.dk
www.aarhus-friskole.dk

Lilleskolerne

en sammenslutning af frie grundskoler

Ny Kongensgade 10, 1

1472 København K

Telefon 3330 7920

Telefax 7020 2643

post@lilleskolerne.dk

www.lilleskolerne.dk